

ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นายมรกต ศิริจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

870.711

ม19๒๑

ร๐3

ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นายมรกต ศิริจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

พฤษภาคม 2548

S122870

h 277055

F 7 ก.ย. 2548

มรกต ศิริจันทร์. (2548). ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดา
 นิจมานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา)
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของ
 ครูโรงเรียนพระมารดานิจมานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตรและการสอน
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัย
 ทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา
 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพระมารดานิจมานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียน
 ที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามปลายปิดและปลายเปิดรวม 51 ข้อ สถิติที่ใช้ในการ
 วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test for
 Independent การทดสอบค่า F-test (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ LSD. และการแจก
 แจงความถี่

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-35 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี
 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการปฐมวัย ในขณะที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในระดับ
 ประถมศึกษา และส่วนใหญ่อายุการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

2. ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจ
 มานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานครใน 6 ด้านคือ หลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัด
 การและบริหารการศึกษา โดยรวมมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาจาก
 ปัจจัยส่วนของบุคคลของครูใน 6 ปัจจัย คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จ
 การศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงานและอายุการทำงานพบว่า

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวม
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนครูเพศชายมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างจากครู
 เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมต่าง
 กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและ ฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการ สร้างและใช้สื่อการสอน ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการทางการศึกษา และฝึกอบรมแตกต่างจากครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการ ศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ครูที่ปฏิบัติงานในระดับที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและ ฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการ วัดและประเมินผล และด้านการวิจัยทางการศึกษา ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาลมีความ ต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างจากครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่นอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

2.6 ครูที่มีอายุการทำงานที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและ ฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาส่วนใหญ่ของครูที่ทำให้ไม่ได้รับการศึกษาและฝึกอบรมคือ ทุนทรัพย์ไม่ พร้อมที่จะศึกษาต่อ การไม่มีเวลาและการมีภาระงานมาก และครูให้ข้อเสนอแนะว่าหน่วยงานที่ รับผิดชอบและต้นสังกัดควรจัดการฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการของครู และควรมีกองทุนครู เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมของครู

EDUCATION AND TRAINING NEEDS OF TEACHER AT OUR LADY OF PERPETUAL
HELP SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
MR. MORAKOT SIRICHANTO

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degrees in Economics of Education
at Srinakarinwirot University
May 2005

Morakot Sirichanto. (2005). *Education and Training Needs of Teacher at Our Lady of Perpetual Help School*. Master Project, M.Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Dr. Tumrong Udompijitkul.

The purposes of this research were to investigate the education and training needs of teacher at Our Lady of Perpetual Help school, Bangkok on the curriculum, education acting, education evaluation, creating and instructional utilization, educational research and educational administration and categorizing by sex, age, highest education, major of education, operating level and experience. The sample of the research consisted of 150 teacher who operating at Our Lady of Perpetual Help school in semester 1, 2004. The instrument for collecting data was the 51 questionnaires with closed-opened questions. The statistics for analyzing for data were percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test for independent, F-test (One-Way Analysis of Variance), Least Significant Different : LSD, and Frequency distribution.

The result revealed that :

1. Almost teachers were female, age between 25-35 years, the teacher's highest education was bachelor degree, and major in kindergarten, working in primary education level and had under 5 years experience.

2. Education and training needs of teacher at Our Lady of Perpetual Help school into 6 aspects were the curriculum, educational acting, educational evaluation, creating and instructional utilization, educational research, and educational administration. It's needed in a high level ($\bar{X} = 4.02$). Considering in overall aspects 6 personnel factors, we found that :

- 2.1 Teachers who were difference in sex was not significant difference in all area of education and training need. Considering in each aspect, we found that male teacher and female teacher had statistical difference in education and training needs at 0.05 level.

- 2.2 Teachers who were difference in age was not statistical differed in all area of education and training need.

- 2.3 Teachers who were difference in education level was not statistical difference in all area of education and training need. Considering in each aspect, we

have found that undergraduate teacher had more education and training needs than bachelor teacher in creating and utilizes instructional media.

2.4 Teachers who were difference in major was not differed in all area of education and training need.

2.5 Teachers who were difference in operating level was not differed in all areas of education and training need. Considering in each aspect, we had found that kindergarten teacher and the others had statistical difference in education and training needs at 0.05 level.

2.6 Teachers who were differences in experience was not statistical difference in all areas of education and training need.

3. Almost teacher had financial and timing problem. Teacher's recommendation that school should creating a training and studying with loan fund for supporting teacher's needs.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

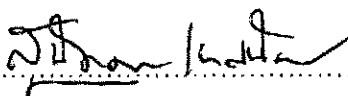
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

กรรมการ

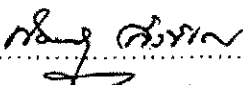
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิตดา เทคนิยม)

กรรมการ

(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความเมตตากรุณาจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ประธานควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทศนิยม และอาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนางสาวอัลเฟรด วรศิลป์ ครูใหญ่โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ที่กรุณาให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ขอบพระคุณ ดร.สมลักษณ์ สุเมธ ครุภัณฑ์ ชุติแพทย์วิภา ครูสุรพันธ์ กุศลส่ง ครูจันทนา ช่างเรือ ครูอรสา หวังสวาท ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณครูทุกท่านในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอบคุณ คุณจำรัส ศิริจันโท มารดาของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์เป็นอย่างดีเสมอมา และขอบคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามที่ได้มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

มรกต ศิริจันโท

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
	สมมติฐานของการวิจัย	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	สภาพทั่วไปของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์	9
	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์	9
	การบริหารจัดการ	10
	การบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์	12
	การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	12
	ข้อมูลครู	13
	การพัฒนาครู	13
	แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา	14
	แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกอบรม	15
	ความต้องการทางการศึกษา	17
	ความต้องการฝึกอบรม	19
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา	20
	หลักสูตรและการสอน	20
	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	21
	การวัดและประเมินผล	23
	การสร้างและใช้สื่อการสอน	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การวิจัยทางการศึกษา	27
การจัดการและบริหารการศึกษา	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
งานวิจัยในประเทศ	30
งานวิจัยในต่างประเทศ	37
3	วิธีดำเนินการวิจัย
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
แสดงข้อมูลส่วนตัวของครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์	46
หาคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษา และฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน	48
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุ การทำงาน	56
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของ ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
ความมุ่งหมายของการวิจัย	73
ความสำคัญของการวิจัย	73
ขอบเขตของการวิจัย	73
สมมติฐานของการวิจัย	74
วิธีดำเนินการวิจัย	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ	95
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	99
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	106
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	108

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร แยกตามระดับการศึกษา.....	3
2	แสดงจำนวนครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาต่อแยกตามระดับการศึกษา.....	4
3	แสดงจำนวนครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร แยกตามระดับการปฏิบัติงาน.....	13
4	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับที่ปฏิบัติงาน	39
5	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร	46
6	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการทางการศึกษาของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม และ รายข้อ	48
7	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร และการสอน โดยรวม และรายข้อ	49
8	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจ กรรมกรเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ	50
9	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและ ประเมินผล โดยรวม และรายข้อ	51
10	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการสร้าง และใช้สื่อการสอน โดยรวม และรายข้อ	52
11	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวิจัย ทางการศึกษา โดยรวม และรายข้อ	53

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 / คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัด การและบริหารการศึกษา โดยรวม และรายข้อ	54
13 / คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายข้อ	55
14 / เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดย รวม และรายด้าน	56
15 / ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึก อบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ	57
16 / เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดย รวมและรายด้าน	58
17 / ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึก อบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	59
18 / เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการ ศึกษา โดยรวมและรายด้าน	60
19 / ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของ ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการ สร้างและใช้สื่อการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา	61
20 / ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึก อบรม ของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดย รวมและรายด้าน จำแนกตามวิชาที่สำเร็จการศึกษา	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชาที่ สำเร็จการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	64
22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึก อบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับที่ปฏิบัติงาน	65
23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับที่ ปฏิบัติงาน โดยรวมและ รายด้าน	66
24 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของ ครูโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวัด และประเมินผล จำแนกตามระดับการปฏิบัติงาน	67
25 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของ ครูโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการ วิจัยทางการศึกษา จำแนกตามระดับการปฏิบัติงาน	68
26 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึก อบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุการทำงาน	69
27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน พระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุการ ทำงาน โดยรวมและรายด้าน	70
28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของ ครูโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร	71
29 ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครู โรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร	72

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพ มหานคร	11

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมไทยกำลังคาดหวังที่จะก้าวสู่จุดหมายของสังคมที่พึงประสงค์ในอนาคตตามที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อันมีลักษณะเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รู้เท่าทันโลก แข่งขันและร่วมมือเป็น มีสมรรถภาพ มีวินัย มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา มีเสรีภาพ ความยุติธรรม เมตตากรุณา คนมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง ประเทศชาติมีความมั่นคง มีสันติกับเพื่อนบ้านและเพื่อนร่วมโลก และมีสันติกับธรรมชาติ ความคาดหวังที่จะนำพาประเทศสู่สังคมที่พึงประสงค์ในอนาคตดังกล่าว “การศึกษา” นับเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุด เพราะการวางรากฐานการศึกษา ที่สอดคล้องกับอุดมคติที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถเปลี่ยนคนในสังคมนั้น ๆ ให้เป็นไปในกรอบที่พึงประสงค์ได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2539 : 20)

“ครู” เป็นหนึ่งในหลาย ๆ ภาควิชาผู้สร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญมาก ครูมีส่วนช่วยในการวางรากฐานทางความคิดและจิตสำนึกของเยาวชน มีคำกล่าวว่าครูเป็นเสมือนผู้กุมชะตาของสังคมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระดับโลก หมายความว่าหากครูอาจารย์พยายามปลูกฝัง อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ ความสามารถในการทำงาน รวมทั้งกลมเกลียวพฤติกรรมของศิษย์ให้เป็นบุคคลที่เป็นพลเมืองดีของประเทศและสังคม แน่นนอนที่เด็กชาติด้านเมืองก็จะได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ในทางตรงกันข้าม หากครูให้ความรู้และวิธีการที่ผิด ๆ จนยังลึกลงไปในความรู้สึกนึกคิดของเด็กเสียแล้ว ก็จะเป็นการยากต่อการแก้ไขปัญหานี้ในอนาคต (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542 : 104-105)

และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือคุณภาพการสอนของครู ถ้าครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เยาวชนก็ย่อมจะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หากครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ก็ย่อมจะสามารถให้การศึกษากับเยาวชนอย่างมีคุณภาพได้ (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. 2530 : 5)

ถ้าประเทศสร้างครูเก่ง ๆ ขึ้นมาเพียงหนึ่งคน ก็อาจส่งผลต่อชีวิตน้อย ๆ ได้เป็นร้อยเป็นพัน การส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างจริงจังเป็นปึกแผ่นทั่วประเทศ จึงจะเป็นอานิสงส์ใหญ่หลวงต่อเด็กหลายสิบล้านคนของเรา (อมรวิเชียร นาคกรเทพ. 2537 : 178)

แต่ผลจากการสำรวจทัศนคติของครู นักเรียนและประชาชนเกี่ยวกับคุณภาพทางการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับสวนดุสิตโพล ในเดือนสิงหาคม 2540 พบว่า กลุ่มครูและผู้บริหารร้อยละ 57 เห็นว่าคุณภาพครูผู้สอนระดับประถมและมัธยม

ศึกษาตอนต้น คุณภาพต่ำลงกว่าแต่ก่อน และต้องเร่งพัฒนาโดยเร็ว (วิทยากร เชียงกูร. 2541 : 91-92)

จากงานวิจัยของประวิทย์ มาติประเสริฐ (2536 : 135-136) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามทรงสนของผู้บริหารวิชาการ ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ยังมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลนั้น ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร ขาดแหล่งวิทยาการในการศึกษาหาความรู้ และจากการศึกษาของสุริยา อยู่สุขเจริญ (2537 : 194-205) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาบุคลากรครูประจำการของครูผู้สอนและปัญหาในการดำเนินการพัฒนาบุคลากรครูประจำการตามทรงสนของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมากในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านนิเทศการสอน

นอกจากนั้น โลกของเรากำลังมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน เทคโนโลยีที่ทันสมัยหลาย ๆ ปีก่อนได้กลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัยในปัจจุบัน สถาบันต่าง ๆ ของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นสถาบันทางการเมือง สถาบันทางศาสนา หรือแม้กระทั่งสถาบันการศึกษา (เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2530 : 2) ถึงแม้การสรรหาและเลือกสรรคนจะได้คนที่มีความรู้ ความสามารถที่สูงแล้วก็ตาม แต่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว รวมทั้งการที่คนจะต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน และต้องอยู่ในสภาพสังคมและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นคนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาเพื่อให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความพึงพอใจ (อมรารัตตการและกาญจนา จิตต์วัฒน์. 2542 : 95) เมื่อสังคมมีความเปลี่ยนแปลง องค์ความรู้เดิมหลาย ๆ อย่างกลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัย ครูที่เป็นผู้มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชนจึงต้องมีการพัฒนาปรับปรุงความรู้ที่ตนมีอยู่ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ และแนวคิดใหม่ ๆ สู่เยาวชนที่กำลังจะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสังคมไทยในศตวรรษหน้าให้เข้มแข็ง

โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน มีนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 3,270 คน มีบุคลากรครูทั้งหมด 236 คน โดยที่ครูส่วนใหญ่มีวุฒิต่างทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร แยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา / สังกัด	อนุบาล	ประถม	มัธยม	สนับสนุนการสอน	รวม
ปริญญาเอก	-	-	-	1	1
ปริญญาโท	1	4	7	1	13
ปริญญาตรี	41	91	45	25	202
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง / อนุปริญญา	-	-	-	5	5
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ / ม.6	7	2	-	6	15
รวม	49	97	52	38	236

ที่มา : สถิติบุคลากรครู พัฒนงานบุคลากร โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ พ.ศ.2547

โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ได้พยายามส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ทั้งภายในและต่างประเทศ อนุญาตให้ลาศึกษาต่อในระดับสูง ส่งเสริมให้มีผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2541 : 62)

และในการพัฒนาครู...ผู้มีอาชีพของฝ่ายบุคลากร เพื่อพัฒนาคุณภาพทางด้านวิชาการ ทางโรงเรียนจึงได้จัดให้มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ครูได้รับความรู้ด้านวิชาการ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาในแต่ละปี เป็นเวลาอย่างน้อย 100 ชั่วโมง นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งใช้ทุนส่วนตัวและโรงเรียนเป็นผู้ให้ทุนการศึกษา ในส่วนของปีการศึกษา 2545 มีครูศึกษาต่อทั้งสิ้น 46 คน มีรายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ที่ศึกษาต่อ แยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนครูที่ศึกษาต่อ (คน)
ปริญญาเอก	1
ปริญญาโท	23
ปริญญาตรี	20
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	5
รวม	49

ที่มา : สถิติบุคลากรครู พัฒนงานบุคลากร โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ พ.ศ.2547

ดังนั้น การศึกษาถึงความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ในเรื่องของหลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา จะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูกลุ่มหนึ่งที่มีศักยภาพในการรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการรับการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ จัดการฝึกอบรมในประเด็นที่ครูเหล่านั้นมีความต้องการ นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับสถาบันการศึกษาของครูที่จะให้ความรู้ในประเด็นที่ยังขาดหาย หรือสามารถเพิ่มเติมได้ในการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป และท้ายที่สุดผลของการพัฒนาครูทั้งการให้การศึกษาและการให้การฝึกอบรมจะส่งผลไปยังเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงานของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทางการศึกษาของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบความต้องการทางการศึกษาและการได้รับการฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน รวมถึงต้นสังกัดและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวางแผนการจัดการให้การศึกษาและฝึกอบรมต่อเนื่องอย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 236 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 150 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย
 - ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่
 - 2.1.1 เพศ
 - 2.1.2 อายุ
 - 2.1.3 ระดับการศึกษา
 - 2.1.4 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
 - 2.1.5 ระดับที่ปฏิบัติงาน
 - 2.1.6 อายุการทำงาน
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.2.1 หลักสูตรและการสอน
 - 2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.2.3 การวัดและประเมินผล
 - 2.2.4 การสร้างและใช้สื่อการสอน
 - 2.2.5 การวิจัยทางการศึกษา
 - 2.2.6 การจัดการและบริหารการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

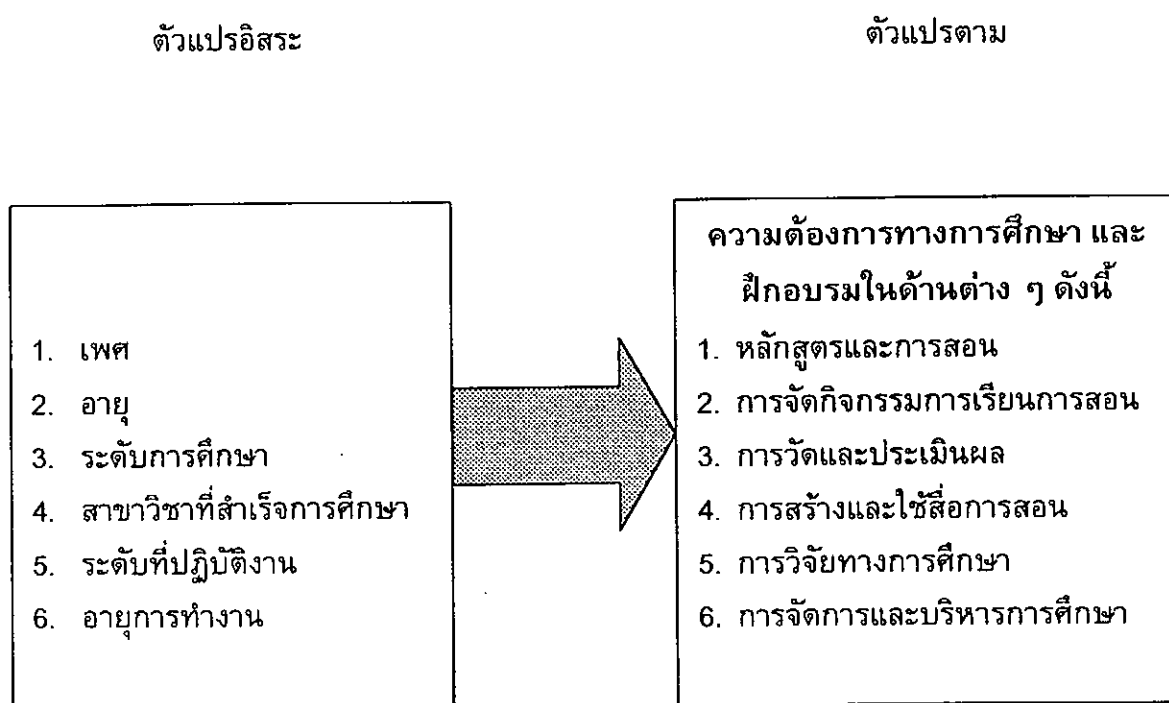
1. ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม หมายถึง ความต้องการในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยวิธีลาศึกษาต่อทั้งแบบเต็มเวลา หรือใช้เวลาบางส่วนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยกิจกรรมการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติในการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานภายนอกหรือโดยหน่วยงานภายในโรงเรียนเป็นผู้จัด
2. ครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอน และสนับสนุนการสอนทั้งในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ในโรงเรียนพระมารดาอิมมานูเอลระดับ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547
3. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดที่ครูได้รับ
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง สาขาวิชาจากการศึกษา ที่ครูได้รับจากวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุด
5. ระดับที่ปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับชั้นการสอน หรือการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น

อนุบาล	หมายถึง	ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นอนุบาล
ประถมศึกษา	หมายถึง	ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา
มัธยมศึกษา	หมายถึง	ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษา
สนับสนุนการสอน	หมายถึง	ครูที่ทำงานอื่น และไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอน
6. อายุการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานการเป็นครูทั้งหมด รวมถึงในที่ทำงานเก่า
7. หลักสูตรและการสอน หมายถึง โครงสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนด
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง เทคนิคการสอน ระเบียบวิธีสอนต่าง ๆ ที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน
9. การวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการวัดพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน
10. การสร้างและใช้สื่อการสอน หมายถึง กระบวนการนำวัสดุ เครื่องมือ วิธีการมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการศึกษาให้สูงขึ้น

11. การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ตามหลักวิทยาศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหา หรือเพื่อการพัฒนา หรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา

12. การจัดการและบริหารการศึกษา หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการวางแผน การปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรทางการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
4. ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
5. ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
6. ครูที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
2. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา
3. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกอบรม
4. ความต้องการทางการศึกษา
5. ความต้องการฝึกอบรม
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งบริหารงานโดยคณะภคินีเซนต์ปอล เดอชาร์ตร โดยมาแมร์มีเรียม กิจเจริญเป็นผู้รับใบอนุญาต เซอร์อัลเฟรด วรคิลป์เป็นผู้จัดการ-ครูใหญ่ ดำเนินการบริหารงานภายในโรงเรียนในรูปของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ และมีบาทหลวงประวิทย์ พงษ์วิรัชไชย เจ้าอาวาสวัดพระมารดานิจจานุเคราะห์ซึ่งเป็นผู้ทำการแทนผู้รับใบอนุญาตเป็นที่ปรึกษา ร่วมกับสมาคมผู้ปกครองและครูพระมารดานิจจานุเคราะห์และคณะกรรมการนิเทศของโรงเรียน (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2545 : 24)

ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 48 ซอยโอฬาร 2 เขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้เริ่มก่อตั้งและเปิดรับนักเรียนรุ่นแรกในปีการศึกษา 2528 รับสมัครนักเรียนรุ่นแรกในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 913 คน ครู 40 คน เริ่มเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อปีการศึกษา 2530 และเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา 2533 (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2543 : 27) ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้นในระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,270 คน ครู 236 คน

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

ระดับก่อนประถมศึกษา

เด็กได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม โดยใช้กิจกรรมและการเล่นเป็นวิถีทางนำไปสู่การเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการตาม

ศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการสอนแบบร่วมมือ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นผู้รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรี

ระดับประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนครบทั้ง 5 กลุ่มประสบการณ์ เน้นวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยปฏิบัติจริงและเรียนอย่างมีความสุข

ระดับมัธยมศึกษา

จัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อในสภาพสังคมยุคข่าวสารเทคโนโลยี

ฝึกให้นักเรียนมีความสามารถด้านการจัดการ มีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ รับผิดชอบต่องาน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีวินัยในตนเอง เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างผลงานด้านต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ โดยมีการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ

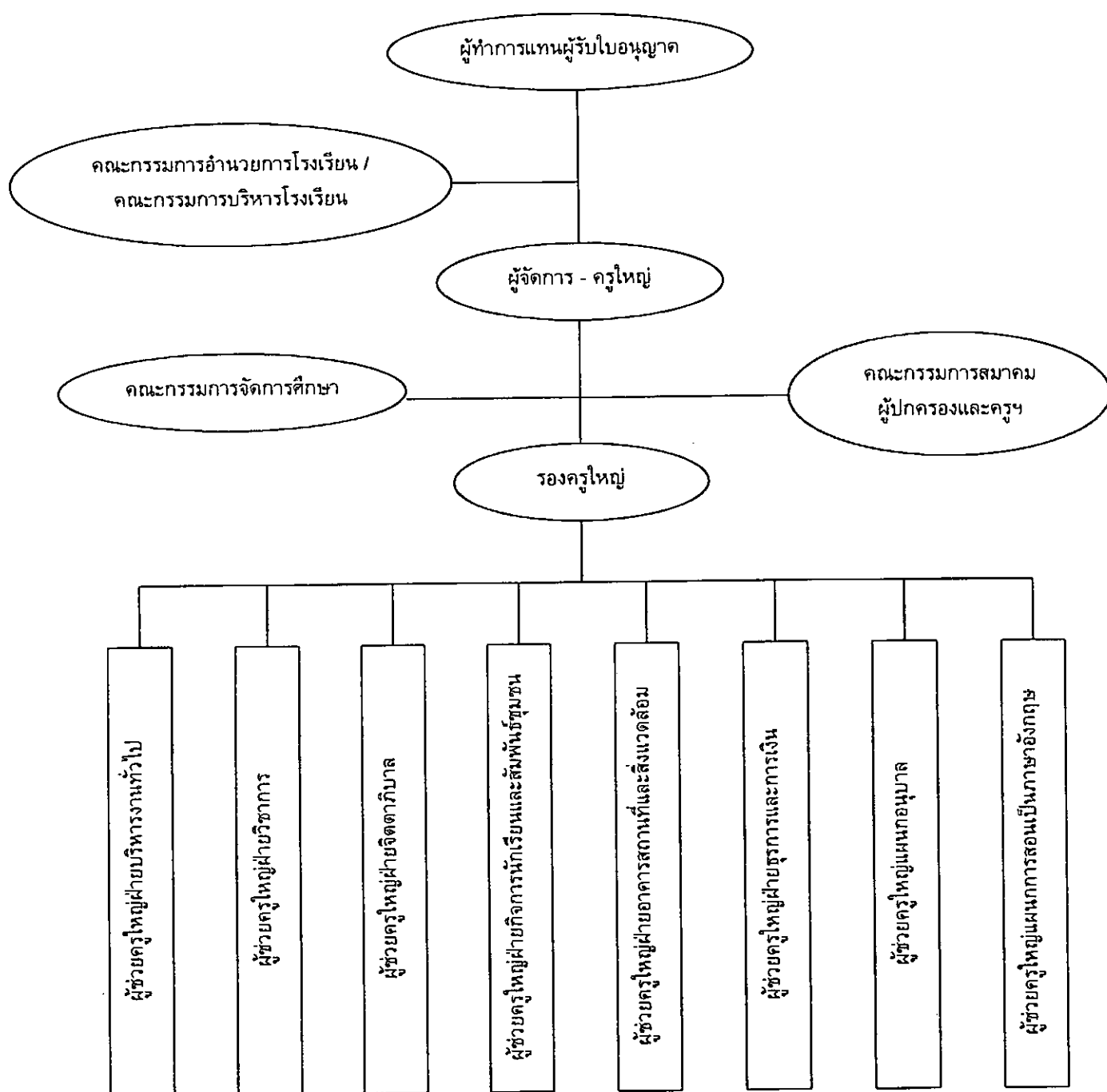
แผนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

เริ่มทำการสอนในปีการศึกษา 2540 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสอนในรูปแบบของโรงเรียนสองภาษาในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ในหลากหลายวัฒนธรรมด้วยการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยและบุคลากรชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความสามารถ (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2543 : 68-81)

การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการในโรงเรียน (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2546 : 13-14) แบ่งการบริหารงานออกเป็น 6 ฝ่าย 2 แผนก ได้แก่ ฝ่ายการบริหารงานทั่วไป ฝ่ายธุรการและการเงิน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชน ฝ่ายจิตตาศาสนา ฝ่ายอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แผนกอนุบาลและแผนกการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ดังภาพประกอบ 2

โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์

การบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

โรงเรียนได้เริ่มเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ปลายปีการศึกษา 2544 และมีแผนการบริหารจัดการหลักสูตรดังนี้ (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2545 : 33)

1. การระดมทรัพยากรและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ โดยสำรวจทรัพยากรและเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ครูทั้งโรงเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การจัดหาและผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสนใจและวัยของผู้เรียน
3. การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับองค์กรภายนอก
4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายโดยให้ครูได้รับการอบรมในเรื่องการจัดกิจกรรมและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูในสายชั้นเดียวกันและหมวดวิชาเดียวกัน
5. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ทุกด้าน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถและประกาศเกียรติคุณผู้มีความสามารถดีเด่น
6. การดำเนินงานส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับฝ่ายจริยธรรมในด้านการสอนจริยธรรมและดูแลนักเรียน ประกาศเกียรติคุณผู้มีความดีให้เป็นแบบอย่าง
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน
8. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโดยฝ่ายวิชาการให้ความรู้ และตัวอย่างเครื่องมือ การประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ครูสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยฝ่ายวิชาการมีการนิเทศและติดตามการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง

การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2545 : 32)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่เปลี่ยนไปจากเดิมมาก ทั้งลักษณะของหลักสูตรและการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อันเป็นผลจากการจัดการศึกษาและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังนั้นเพื่อให้การนำหลักสูตร

ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้กรมวิชาการจัดโครงการนำร่องการใช้หลักสูตร เพื่อเป็นต้นแบบแก่โรงเรียนทั่วไป

โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ เป็นโรงเรียนเครือข่ายที่ดำเนินงานภายใต้การดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และมีฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อมูลครู

ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนทั้งสิ้น 236 คนดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร แยกตามระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	จำนวน (คน)
ระดับอนุบาล	49
ระดับประถมศึกษา	97
ระดับมัธยมศึกษา	52
สนับสนุนการสอน	38
รวม	236

ที่มา : งานบุคลากร โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

การพัฒนาครู (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2545 : 9)

ครูเป็นทรัพยากรที่มีค่าของโรงเรียน งานบุคลากร ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีแผนพัฒนาบุคลากรดังนี้

1. ด้านวิชาการ ทางโรงเรียนจัดให้มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ครูได้รับความรู้ด้านวิชาการ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาในแต่ละปี เป็นเวลาอย่างน้อย 100 ชั่วโมง นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงปริญญาโท และเอก

2. ด้านคุณธรรม-จริยธรรม โรงเรียนจัดให้มีการอบรมเรื่องคุณธรรม-จริยธรรมให้แก่ครูเป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้ครูมีจิตตารมณ์ของโรงเรียนคาทอลิก มีจรรยาบรรณครู

และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังเน้นให้ครูแต่ละคนปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนาที่ตนเองนับถือ

3. การเป็นกัลยาณมิตร โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ครูมีการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้รู้จักการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือเผื่อแผ่กันและกัน รู้จักการเสียสละ รับผิดชอบต่อผู้อื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันของโรงเรียน คือการพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

สรุป จากแผนงานพัฒนาบุคลากรดังกล่าว ทำให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นครูที่มีคุณภาพ พร้อมรับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนทุกคนจะได้รับใบประกอบวิชาชีพ และเป็นครูมืออาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

2. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา

สำหรับความหมายของการศึกษา และการศึกษาของครู ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 2-3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษา หมายถึง ประสพการณ์ รวมทั้งการอบรม ฝึกฝนและสั่งสอนที่ผู้ใหญ่ให้แก่ผู้เยาว์ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เยาว์ได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกด้วยความสะดวกสบายเท่าที่จะเป็นไปได้ต่อไป

เกษม สุธอมและบำรุง กลัดเจริญ (2518 : 31) กล่าวว่า การศึกษา คือการสั่งสอนอบรมคนในชุมชนหนึ่ง ให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนนั้น เพื่อตนเองจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ (2521 : 59) กล่าวว่า การศึกษานั้นเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะพัฒนาความทันสมัยให้เกิดขึ้นแก่ปัจเจกชน เป็นการเปลี่ยนแปลงปัจเจกชนจากสภาพหนึ่งไปสู่สภาพที่ดีกว่า หรือมีความทันสมัยเกิดขึ้น

เทียนฉาย กิระนันท์ (2519 : 28) กล่าวว่า การศึกษาเป็นการบริโภค เนื่องจากเป็นสินค้าที่สนองความต้องการของผู้เรียนและครอบครัว เช่น ครอบครัวส่งบุตรหลานของตนเข้ารับบริการทางการศึกษา เพื่อหวังจะให้บุตรหลานของตนมีการศึกษา จะได้เป็นหน้าเป็นตาแก่ครอบครัว สู้บุตรหลานจากครอบครัวอื่นได้ และยังจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตของครอบครัวนั้นในอนาคต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2543 : 106) ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

อบรม สันนิบาตและกุลชลิ องค์ศิริพร (2524 : 331) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาของครูว่า ในคัมภีร์ทางพุทธศาสนา ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้หลายประการ หนึ่งในนั้นคือ ภาวนียตา การทำให้ตนเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ การศึกษานั้นไม่มีที่สิ้นสุดหรือที่กล่าวว่าไม่มีใครแก่เกินที่จะเรียน โดยเฉพาะวิชาครูนั้น ก็มีการค้นคว้า ปรับปรุง ทั้งเนื้อหาและวิธีการอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นถึงแม้ว่าจะไม่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมตามสถาบันการศึกษา ซึ่งเขากำหนดหลักสูตรระยะสั้นอยู่เสมอ ก็ควรหาตำรับตำราต่าง ๆ มาอ่านพิจารณาเทียบเคียงกับที่เราปฏิบัติอยู่ทุกวันนี้บ้างว่าสมควรเปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่หรือไม่อย่างไร อย่างน้อยครูทุกท่านต้องอ่านวารสารเกี่ยวกับครูเป็นประจำแม้ฉบับเดียวก็ยังดี

เจเลียว บุรีภักดี (2520 : 370) กล่าวว่าลักษณะที่ดีโดยตรงของครูคือ การค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ หน้าที่ของครูคือการสอน แต่ก่อนจะสอน ครูจะต้องมีความรู้ก่อน และการที่ครูค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ นั้น นอกจากจะทำให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ แล้ว ยังช่วยฝึกครู ส่งเสริมการสอนอันเป็นอาชีพโดยตรง ดังนั้นการค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอจึงเป็นลักษณะที่สำคัญยิ่งของครู

ถวิล ธาราโกชน (2522 : 59) กล่าวว่าบทบาททั่วไปของครูข้อหนึ่งคือ รักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้าและทดลอง เพื่อที่จะนำผลมาปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะพัฒนา เปลี่ยนแปลงสภาพภาพหนึ่งไปสู่สภาพภาพที่ดีกว่าด้วยการอบรม สั่งสอนและสั่งสมประสบการณ์ของบุคคล ในขณะที่บุคคลที่อยู่ในอาชีพครู แม้จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สู่ผู้เรียน ก็ควรได้รับการศึกษาหรือแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตัวเองอยู่เสมอเช่นกัน

3. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกอบรม

การฝึกอบรม ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Training ซึ่งถือเป็นคำที่เรียกวิธีการหรือกรรมวิธีอย่างหนึ่ง ที่ได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดความรู้ มีทักษะ ความชำนาญ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไปในทิศทางที่ต้องการได้ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ต่าง ๆ ดังนี้

เสนาะ ดิเฮอร์ (2535 : 127) กล่าวว่า การฝึกอบรมหมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้และมีความชำนาญ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่ง โดยมุ่งให้คนได้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในทางที่ต้องการ

ทองฟู ศิริวงศ์ (2536 : 18) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาพนักงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงาน โดยมุ่งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537 : 23) กล่าวว่า การฝึกอบรมหมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะและเจตคติเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงในการทำงานของบุคลากรที่รับการฝึกอบรม ตามวัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ

วิจิตร อวาทกุล (2537 : 30) ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ภิญโญ สาร (2517 : 442) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึงกระบวนการที่มีระเบียบแบบแผน ซึ่งมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ (Knowledge) และความชำนาญ (Skill) เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะขององค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ

ไพโรจน์ ปุณณวัฒน์กุลชัย (2545 : 8) กล่าวว่า การฝึกอบรมคือกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ฝึกฝีมือในการทำงานและทักษะการทำงานเฉพาะอย่าง เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรเน้นที่ความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงาน

อุทัย หิรัญโต (2531 : 109) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึงการช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานที่กำลังดำเนินอยู่ให้มีประสิทธิภาพ หรือกระบวนการที่จะเพิ่มพูนความรู้ ฝีมือในการทำงานและความสามารถในการทำงานของตน

ชูชัย สมิทธิไกร (2540 : 5) กล่าวว่า การฝึกอบรม (Training) คือกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ทบวงมหาวิทยาลัย (2529 : 42) ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมหมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน เป็นไปในทางที่ต้องการ

สุมาลี ปิตยานนท์ (2539 : 112) กล่าวว่า การฝึกอบรมฝีมือจากการทำงาน (on-the-job training) หมายถึง การเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่เกิดขึ้นในตลาดแรงงาน

กุลยา ตันติผลชีวะ (2537 : 10) กล่าวว่า การฝึกอบรม เป็นการจัดการศึกษาอย่างหนึ่งที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า ความรู้ ความสามารถ ทักษะปฏิบัติ เจตคติ และพฤติกรรมของคนสามารถถ่ายทอดและพัฒนาได้ หากมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม แม้ว่าผู้เข้ารับการอบรมจะเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ ความสามารถ อายุและตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ กัน การฝึกอบรมก็สามารถจัดทำขึ้นมาได้

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2538 : 44) ให้ความหมายการฝึกอบรมว่า เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพ คุณภาพและประสิทธิภาพได้อย่างดีเยี่ยมวิธีหนึ่ง และเป็นวิธีที่สะดวกที่สุด รวดเร็ว นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการพัฒนาบุคลากรประจำการ ระบบการฝึกอบรมได้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้วิธีการที่ดี มีประสิทธิภาพเหมาะสม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ประหยัดและสะดวกในการบริหารและจัดการ

บุญคง พันจางสิทธิ์ (2540 : 229) กล่าวว่า การฝึกอบรม (Training) คือกรรมวิธีที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้พัฒนาในด้านความคิด การกระทำ ความสามารถ ความรู้ ความชำนาญ และทัศนคติต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับประสิทธิภาพในการทำงานและการผลิตในปัจจุบันและอนาคต

กระมล ทองธรรมชาติ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2539 : 203) กล่าวว่า การฝึกอบรมจะต้องครอบคลุมเนื้อหาทางวิชาชีพและมาตรฐานทางศีลธรรมอย่างสมดุล อีกทั้งระบบการฝึกอบรมจะต้องกระทำในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งระบบการติดตามและประเมินผลการฝึกอบรม นอกจากนี้การฝึกอบรมจะต้องเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการบริหารงานบุคคล การฝึกอบรมจะต้องกระทำทั้งก่อนการแต่งตั้ง (Pre-Promotional Training) ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ (In-Service Training) และ ขณะปฏิบัติหน้าที่ (On-The Job Training) ระบบการสอนงานและการควบคุมงาน (Supervision) เป็นสิ่งจำเป็นของการฝึกอบรมที่จะละเลยไม่ได้

การฝึกอบรมจะประสบผลสำเร็จและบังเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ขององค์การมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการบริหารงานฝึกอบรมที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน คือ มีการสำรวจวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม สร้าง พัฒนาหลักสูตรและจัดทำโครงการฝึกอบรม ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินผลและติดตามผล ोजना พัฒนกุล (2524 : 112) กล่าวว่า การดำเนินการฝึกอบรมนั้นจะต้องปฏิบัติไปตามกระบวนการเป็นลำดับ แม้ว่าการฝึกอบรมจะไม่สามารถแก้ปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นในองค์การให้หมดไปอย่างสิ้นเชิง แต่การฝึกอบรมก็นับเป็นรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่ทำให้บุคคลในองค์การมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีแบบแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการได้ ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความสำเร็จของการฝึกอบรมได้แก่ งบประมาณ การสนับสนุนของฝ่ายจัดการ การวางแผนการฝึกอบรม อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถในงานฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรม วิทยากร ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และประการสำคัญคือ บุคลากรในองค์การทุกระดับต้องเห็นความสำคัญของงานฝึกอบรม จึงจะทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

สรุป การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานในหน่วยงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ร่วมกันขององค์กร

4. ความต้องการทางการศึกษา

มีผู้ให้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ และความต้องการทางการศึกษาไว้ดังนี้

ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา (2530 : 51) กล่าวว่า ความต้องการ เป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้บุคคลพยายามใช้ความสามารถของตนเพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่นคงทางสถานภาพของตน ดังกล่าว

วุฒิชัย จำนง (2520 : 220) กล่าวว่า ความต้องการ หรือความอยากได้ (Deprivation) คือความขาด ซึ่งเป็นความรู้สึกของมนุษย์ที่เกิดความต้องการขึ้นมาเมื่อใดก็ตาม ที่สภาพทางด้านสรีระและจิตใจไม่อยู่ในสภาพสมดุลย์

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545 : 160) กล่าวว่า ความต้องการ (Needs) หมายถึง สภาพการขาดแคลน ซึ่งเกิดเมื่อใดก็ตามที่ไม่มีความสมดุลทางสรีระหรือจิตใจ เช่น เราคอแห้งเนื่องจากพูดมาก เนื้อเยื่อที่ลำคอขาดน้ำ เราจะรู้สึกกระหายน้ำขึ้นมาทันที หรือเรารู้สึกต้องการอาหาร (หิว) ก็เพราะเกิดจากความขาดแคลนน้ำตาลในกระแสโลหิต เป็นต้น

ทัศนีย์ ประจะเนย์ (2546 : 207) กล่าวว่า ความต้องการ (Needs) หมายถึงภาวะการขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วต้องการสิ่งทีขาดนั้นให้ได้มาตามปรารถนา ซึ่งความต้องการของคนเรามีมากมายแตกต่างกันไปตามวัย อาชีพ เพศและระดับสังคม บางครั้งก็ต้องการอย่างเดียว บางครั้งก็ต้องการหลาย ๆ อย่างพร้อมกัน เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ยศ เกียรติ เงินทอง ชื่อเสียง เพศตรงกันข้าม ความรัก ความอบอุ่นใจ ความก้าวหน้า อำนาจ การยอมรับ ความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นอิสระ ความสำเร็จ ฯลฯ จึงทำให้พฤติกรรม การกระทำของคนเราเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการ ดังนั้น การจะกระตุ้นให้บุคคลเกิดแรงจูงใจ จึงต้องศึกษาถึงความต้องการของบุคคลเป็นอันดับแรก

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538 : 164) กล่าวว่า ความต้องการ (needs) เมื่อบุคคลเกิดความต้องการที่จะกระทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าเขาได้รับการตอบสนองความต้องการ ย่อมทำให้เขาเกิดความพึงพอใจที่จะทำ นั่นหมายความว่าความต้องการจะเป็นเสมือนแรงจูงใจที่สำคัญยิ่งอันหนึ่งที่จะทำงานนั้นให้ประสบความสำเร็จ เพราะถ้าความต้องการในสิ่งใดมีมาก ย่อมสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นได้มาก แต่ถ้าความต้องการในสิ่งนั้นมีน้อย แรงจูงใจที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จย่อมมีน้อยตามไปด้วย

สุรกุล เจนอบรม (2530 : 6) กล่าวว่า ความต้องการหมายถึง ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่อยากจะได้รับการตอบสนองจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีระดับแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

โนลส์ (Knowles. 1980 : 89) กล่าวว่า ความต้องการด้านการศึกษา เป็นผลมาจากแรงกระตุ้นของความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคคลต้องการเรียนรู้ในบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองขาดแคลนเพื่อให้ตนเองดีขึ้น เพราะฉะนั้นความต้องการด้านการศึกษาคือช่องว่างระหว่างความสามารถของบุคคลในปัจจุบันกับความปรารถนาที่อยากจะมีขึ้นในอนาคต

คูมส์ (Coombs. 1974 : 15) แบ่งความต้องการทางการศึกษาของประชาชนออกเป็น

4 ด้านคือ

1. ด้านการศึกษาทั่วไปหรือความรู้พื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมและวิทยาศาสตร์เบื้องต้น
2. ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ในครอบครัว ได้แก่ อนามัย โภชนาการ คหกรรมศาสตร์ การเลี้ยงดูเด็กและการวางแผนครอบครัว เป็นต้น
3. ด้านการศึกษาเพื่อปรับปรุงชุมชน ได้แก่ ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่น สหกรณ์ เป็นต้น
4. ด้านการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาความรู้และทักษะเฉพาะอย่างในการประกอบอาชีพที่สัมพันธ์กับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคม

สรุป จากแนวคิดที่ได้กล่าวไป ความต้องการทางการศึกษาของบุคคลเป็นความต้องการที่จะปรับตัวบุคคลให้ดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ทั้งทางด้านชีวิต ครอบครัวและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของคูมส์ ดังนั้น การที่เราทราบถึงความต้องการของบุคคล จะเป็นประโยชน์ในการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของบุคคลได้เป็นอย่างดี

5. ความต้องการฝึกอบรม

ความต้องการฝึกอบรม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training Needs) นั้นได้มีผู้ให้ความหมายของความต้องการฝึกอบรมไว้ดังนี้

ทองฟู ชินะโชติ (2531 : 32) ได้ให้ความหมายของความต้องการฝึกอบรม หมายถึง สภาวะที่ไม่พึงปรารถนาที่มีอยู่ในหน่วยงาน จุดอ่อน ปัญหาหรือสิ่งบกพร่องที่ไม่พึงปรารถนาในการทำงาน ซึ่งอาจแก้ไขได้ด้วยวิธีการฝึกอบรม หรือความจำเป็นในการฝึกอบรมคืออุปสรรคปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานที่สามารถแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรม

พรทิพย์ ถวัลยวิเศษจิต (2540 : 8) กล่าวว่าความต้องการฝึกอบรมหมายถึง ความต้องการของบุคคลที่จะเพิ่มพูนความรู้ในสิ่งที่ยังขาดอยู่ และสามารถเพิ่มเติมความรู้และทักษะให้สมบูรณ์ได้ด้วยวิธีการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการที่กำหนดเป้าประสงค์ไว้อย่างชัดเจน

พิชัย ลิขิตพัฒน์ไพบูลย์ (2543 : 85) กล่าวว่า ความต้องการฝึกอบรม คือความสนใจที่จะเข้าโปรแกรมการฝึกอบรมที่ถูกออกแบบเอาไว้ให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรม เพื่อให้บรรลุผลตามความต้องการที่เข้ารับการอบรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณและสรวง สุวรรณ (2531 : 7) กล่าวว่า ความต้องการการฝึกอบรม หมายถึง ความคาดหวังที่จะได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรม เกิดความรู้สึกรับรู้พอใจ มีทัศนคติ

ที่ดีต่อบุคคลอื่น ซึ่งการพัฒนาตัวบุคคลนี้จะทำให้บุคคลพยายามที่จะทำให้งานของตนเป็นสถานที่ที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการทำงาน

พัฒนา สุขประเสริฐ (2540 : 27-28) กล่าวว่า ความต้องการฝึกอบรม (Training needs) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า ทีเอ็น, TN หมายถึงสภาพการณ์หรือปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องที่ต้องการแก้ไขด้วยการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ได้

วิจิตร อวະกุล (2537 : 63-64) ได้กล่าวว่า ความต้องการฝึกอบรมหมายถึง ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องใด ๆ หนึ่งในการทำงาน เช่น ความรู้ไม่พอ ความเข้าใจ ทักษะ ความชำนาญและสมรรถนะที่จะแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรม

ไมตรี ทองประวดี (2529 : 6) กล่าวว่า ความต้องการฝึกอบรมหมายถึงความต้องการแก้ปัญหา อุปสรรค หรือข้อขัดข้องใด ๆ ในองค์กรที่อาจแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรม

เป็รื่อง กุมุท (2520 : 7) กล่าวว่า ความต้องการฝึกอบรม เป็นส่วนที่ริเริ่มจากฝ่ายบริหาร อีกส่วนหนึ่งเป็นการฝึกอบรมที่ริเริ่มจากกลุ่มบุคคลที่ทำงานอยู่ เป็นความต้องการพัฒนาตนเองด้วยความเต็มใจหรืออยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจมากกว่าการกะเกณฑ์ให้กระทำ

จงกลนี ชุติมาเทวินทร์ (2542 : 6-7) กล่าวว่า ความต้องการฝึกอบรมเกิดจากปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานมีอาการหมดสภาพ (Obsolete) หลังจากทำงานมาแล้วระยะหนึ่ง ความรู้เริ่มตื้นตัน ไม่ทันกับข้อมูลใหม่ ๆ จึงต้องการรื้อฟื้นหรือเพิ่มเติมความรู้ใหม่ที่มีพัฒนาการหรือเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งสิ่งที่ตามมานอกจากเนื้อหาหลักสูตรแล้ว ยังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าอบรม อันเป็นการสร้างทีมงาน สร้างเครือข่าย และระบบสนับสนุนที่ดี

สรุป ความต้องการทางการฝึกอบรมหมายถึง ความต้องการได้รับความรู้เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานอันเกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา โดยการเสริมความรู้ดังกล่าวทำได้โดยการจัดฝึกอบรม

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

หลักสูตรและการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรทั่วไปไว้ว่า หลักสูตรโดยทั่วไปอาจมีความหมาย 2 ลักษณะ คือ ความหมายที่แคบและความหมายในวงกว้าง หลักสูตรในความหมายที่แคบ หมายถึง จุดหมายและขอบข่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ รวมถึงเวลาเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในแต่ละชั้นที่จะต้องเรียนอะไร มากน้อยเพียงใด หลักสูตรในความหมายวงกว้าง หมายถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ความรู้ มีทักษะ เกิดความคิดและเจตคติที่ดีอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

อ้าง บัวศรี (2545 : 7) กล่าวว่า หลักสูตรคือแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหากิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

มาตรา 28 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2543 : 113-114) ระบุว่า หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสม แก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 25) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้าคือ ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ ได้แก่กิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิตได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544 : 14-15) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ลักษณะ คือ

1. หลักสูตรหมายถึงรายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน ซึ่งจะเน้นที่การกำหนดเค้าโครงหรือหัวข้อ และรายละเอียดของเนื้อหาที่จะสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน

3. หลักสูตรหมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอน

4. หลักสูตรหมายถึง สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนได้รับ

สรุป หลักสูตร คือแผน ซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนด

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ธีระ รุณเจริญ (2525 : 157) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึงกระบวนการซึ่งครูและนักเรียนร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2530 : 101) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

เกษม สุธอมและคนอื่น ๆ (ม.ป.ป. : 157) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง

1. การจัดประสบการณ์ในชีวิตแก่เด็ก
2. การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก
3. การให้เด็ก (นักเรียน) มีส่วนร่วมในกิจกรรม
4. การแนะแนวทางให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าหาความรู้
5. การฝึกให้เด็กได้ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้
6. การถ่ายทอดความรู้ จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของเด็ก

7. การให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 25) ได้กล่าวถึงการสอนว่า หมายถึง การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรม เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การสอนยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งความสามารถอื่น ๆ ที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

มาตรา 24 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. 2543 : 112-113) กำหนดว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
 ผกา สัตยธรรม (2524 : 27-28) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. ให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจ
2. ฝึกให้นักเรียนรู้จักนำเอาเหตุผลมาใช้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
3. หลังจากที่มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้น ว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น รู้จักคิดแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. จากกิจกรรมกลุ่มที่นักเรียนได้กระทำร่วมกัน ทำให้มีการพบสิ่งใหม่ ๆ หรือได้หลักการที่เป็นประโยชน์ ครูผู้สอนควรช่วยสรุปแนวคิด สิ่งที่ได้รับจากการกระทำให้ชัดเจน
 การทำงานร่วมกันของนักเรียน เพื่อให้การสอน และผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมีหลักดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้านการทำกิจกรรมหรือให้มีการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน
2. หลักสำคัญของการทำงานคือ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม มีความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความใกล้ชิดกัน ฝึกความเข้าใจ และสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยในสังคม
3. เน้นการให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการค้นพบ
4. เปิดโอกาส และให้เป็นแนวทางที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้
5. ในการสอนแต่ละครั้ง ควรจัดกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ที่นอกเหนือไปจากการถามตอบเท่านั้น

จากความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กล่าวมาแล้ว สรุปว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ครูและนักเรียนกระทำร่วมกันเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การวัดและประเมินผล

สุนทร จันทรศรี (2530 : 155) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพ มาก น้อย สูง ต่ำเพียงใด เรียกว่า การประเมินผล

ธำรง บัวศรี (2531 : 227) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การวัดผลหมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณหรือคุณภาพ

ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้างความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาว์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ

เสถียร ยะระเชิด (2535 : 50-52) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินการตามแนวทางของหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารและครูมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการทดสอบตามลักษณะการจัดประสบการณ์ และเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ แล้วนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้ยังต้องยึดหลักการ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ประเมินผลจึงต้องเป็นครูผู้สอนที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน รู้จักและเข้าใจนักเรียนด้านต่าง ๆ ระเบียบการประเมินผลตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้จึงกระจายอำนาจให้ครูผู้สอนมีหน้าที่ประเมินผล ตัดสินและอนุมัติผลการเรียนทุกชั้น

โรงเรียนจะต้องดูแล ควบคุมให้การวัดผลและการประเมินผลเป็นไปตามระเบียบของการประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

1. จัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียน
2. การประเมินผลระหว่างภาค ถ้านักเรียนคนใดไม่มีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์จะต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม
3. การประเมินผลปลายภาค ให้เลือกประเมินผลเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญโดยให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และด้านกระบวนการสำหรับการดำเนินการได้เป็นไปในรูปของคณะกรรมการตามระเบียบการวัดผล

กรมวิชาการ (2533 : 13) สรุปว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้มิได้เน้นการสอบไล่ปลายปีเป็นสำคัญ แต่ต้องการให้ผู้สอนประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดปี นั่นคือ ต้องการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้รู้ว่าผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีวินัยและนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่เพียงใด มากกว่าการสามารถตอบคำถามได้ และในการที่พยายามให้ผู้สอนเป็นผู้สอบเองก็เพื่อให้ผู้สอนเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องสอนเพื่อสอบ แต่จะสอนให้เรียนในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและสังคมนั้น ๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 199) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าความจริง และการกระทำบางที่ขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผลประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ

2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทาง หรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ

3. การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง ผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

นอกจากนั้นปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 199-200) ยังได้สรุปประโยชน์ของการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ทำให้ครู-อาจารย์ ทราบว่า ผลการเรียนของตนเป็นอย่างไร และจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบว่าตนมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ เพื่อจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง

3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้เป็นแนวทางการแก้ไข

4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนการศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร เป็นแนวทางในการทำงาน และการศึกษาต่อ

5. เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักเรียน ผลการเรียน และการสำเร็จตามหลักสูตร

6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาในด้านผลการเรียนและการสำเร็จการเรียนของนักเรียน

สรุปจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า การวัดผลและการประเมินผลการเรียนจะกระทำคู่กันไปเหมาะเป็นกระบวนการที่จะสะท้อนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่ อันถือได้ว่าเป็นภารกิจเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียนนั้น

การสร้างและใช้สื่อการสอน

เชิยรศรี วิวิธสิริ (2535 : 60) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) หมายถึง ตัวกลางหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการทำให้การถ่ายทอดความรู้ของครูถึงผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี หรือ สื่อการเรียนการสอนก็คือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการหรือเทคนิคที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 125-126) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนหรือเป็นตัวการให้การเรียนการสอน

สอนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยสร้างความสนใจ ประหยัดเวลา และให้ประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้เรียน สื่อการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้หลักสูตรไปถึงผู้เรียน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (ม.ป.ป. : 123) ได้แบ่งประเภทสื่อการเรียนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทวัสดุ หรือสื่อขนาดเล็ก
2. ประเภทเครื่องมือ
3. ประเภทเทคนิคหรือวิธีการหรืออาจเรียกว่าการใช้กิจกรรมนั่นเอง

พรศรี โรจน์เมธี (2540 : 17) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอน และผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2531 : 76) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน หรือเป็นตัวการทำให้การเรียนการสอนบรรลุ ถึงจุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพโดยช่วยสร้างความสนใจ ประหยัดเวลา และให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

จรัส คำรัตน์ (2534 : 36) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยนำข้อมูล หรือส่งเสริม สนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

อิริกสัน (ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. 2532 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. 1968) ยังได้เสนอหลักการในการจัดสื่อการเรียนการสอนที่ดี ไว้ดังนี้

1. การบริการอุปกรณ์การสอนที่ดี จะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ตลอดจนได้รับความสนับสนุนทางด้านงบประมาณ กำลังคน และเครื่องมือเครื่องใช้อย่างเพียงพอ

2. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้โดยตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือจัดซื้อ และผู้บริหารจะต้องกำหนดวิธีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม เช่น กำหนดตารางเวลาการยืมสื่อการเรียนการสอนแต่ละชั้น ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารจะได้สนใจคอยดูแลให้ความกระจ่างแก่ครูเมื่อเกิดปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอน

3. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ครูจะต้องสามารถนำไปใช้ได้ง่าย นั่นคืออุปกรณ์จะต้องมีคุณภาพดี มีคนคอยช่วยเหลือครู ซึ่งผู้บริหารทำได้โดยตั้งศูนย์สื่อการเรียนการสอนเป็น ส่วนกลาง มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ด้านนั้นประจำอยู่ ควรมีการตรวจสอบสภาพเพื่อซ่อมแซมปรับปรุงอยู่เสมอ ถ้าซ่อมไม่ได้ควรเปลี่ยนหรือจัดหามาแทน

4. ควรจัดสื่อการเรียนการสอนไว้หลาย ๆ ชนิด เพื่อสนองความต้องการของครู ทั้งที่เป็นวัสดุสิ้นเปลือง วัสดุอื่น ๆ เช่น กระดาษสี อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ลูกโลก แผนที่ ตัวอย่างสาร

เคมี หนังสือ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้โรงเรียนควรจัดหาไว้ให้พร้อม ผู้บริหารควรประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน กำหนดโครงการทดลองอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนใหม่ ตลอดจนวางแผนประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ได้เป็นประโยชน์

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ง่ายและเร็วขึ้น ก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมให้พร้อมและทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง สื่อการสอนใช้แทนครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยการสอนได้ และในการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

1. ไม่ใช้สื่อการสอนหลายชนิด
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อนั้น ๆ ด้วย โดยจับต้อง หรือช่วยเหลือ
3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้
4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องหมายของความร่วมมือ และความภาคภูมิใจในการใช้สื่อการสอน

จากความหมายของสื่อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าสื่อมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ๆ อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ เชียรศรี วิวิธศิริ (2535 : 69) กล่าวไว้ว่า สื่อมีมากมายหลายชนิด การนำสื่อประเภทใด ชนิดใดมาใช้จึงจำเป็นต้องพิจารณาเลือกสื่อที่ใช้แล้วให้ผลคุ้มค่ามากที่สุด นั่นคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง สะดวกประหยัด

การวิจัยทางการศึกษา

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534 : 5) กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อตอบปัญหาทางการศึกษาอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2544 : 9) ได้ให้ความหมายของการวิจัยทางการศึกษาว่า เป็นวิจัยประเภทปฏิบัติการ (Action Research) ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าเพื่อสร้างความรู้ใหม่ทางการศึกษา และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ทางการศึกษา ความรู้ใหม่ทางการศึกษา เช่น วิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการสอนใหม่ หลักการสอนใหม่ ทฤษฎีการสอนใหม่ ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายอีกทั้งเป็นการพัฒนาตนเอง เป็นผู้สร้างความรู้เป็น

การวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างจากการวิจัยโดยทั่วไป ที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก ศึกษาในห้องเรียน กระทำโดยครู และเป้าหมายคือพัฒนานักิจกรรมการเรียนการสอน แต่แสวงหาความรู้และตีพิมพ์เผยแพร่เช่นเดียวกัน มีการสะท้อนกลับผลการปฏิบัติงานของตนเองและผลที่เกิดขึ้น

การวิพากษ์วิจารณ์ผลที่ได้รับจากเพื่อนร่วมงาน กระบวนการเป็นวงจรต่อเนื่อง ผลที่ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน อาจวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนก็ได้ ให้ความสำคัญกับการคิดค้น พัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน (กนิษฐา เตมธนะศักดิ์. 2545 : 18)

วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์ (2542 : 11-14) กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษา เดิมเป็นงานของนักการศึกษา นักวิจัย เพื่อหาความรู้ใหม่ สร้างทฤษฎี หลักการ แล้วนำไปให้ครูใช้ในห้องเรียน ปัญหาที่พบ คือไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู ซึ่งต้องการคำตอบเพียงว่า จะสอนนักเรียนอย่างไร จะจัดประสบการณ์การเรียนอย่างไร จะประเมินผลและสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนอย่างไร ครูจึงต้องทำวิจัยด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลจากสภาพภายในห้องเรียนจากนักเรียนที่สอนโดยตรง ใช้เกณฑ์ภายในกลุ่มนั้น แล้วนำผลการวิจัยไปใช้จัดการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างสอดคล้องกับสภาพภายในห้องเรียน จึงเรียกการวิจัยลักษณะเช่นนี้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน

มาตรา 30 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (พระมารดาณิช จานุเคราะห์. 2543 : 116) ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

เหตุผลของการทำวิจัยทางการศึกษา มีดังนี้ (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2534 : 7)

1. ผลที่ได้รับจากการวิจัยทางการศึกษานั้นสามารถนำมาปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากการได้ศึกษาค้นพบสิ่งใหม่ ๆ นั้นเป็นความตื่นเต้นและเป็นความสุขอย่างหนึ่งของนักวิจัย สิ่งนี้นักวิจัยการศึกษาพยายามศึกษาค้นคว้าก็คือ เทคนิควิธีสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือการพัฒนาหลักสูตร การสร้างสื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน

3. ปัจจุบันในวงการศึกษานั้นได้ให้คุณค่าแก่การวิจัยไว้มาก ดังจะเห็นได้ในการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ผลการวิจัยเป็นสิ่งที่นำมาประกอบการตัดสินใจในการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ

สุนันทา ถีระวงษ์ (2535 : 19) เห็นว่า การวิจัยและการสอนเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด ทั้งสองอย่างมีจุดมุ่งหมายเน้นในด้านความรู้ การวิจัยเป็นแหล่งสร้างสรรค์ความรู้และการสอนช่วยให้มีการนำความรู้ไปใช้ให้แพร่หลายเกิดประโยชน์ นอกจากนี้ทั้งการวิจัยและการสอนยังต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาหลายด้าน ผู้สอนและผู้ฝึกอบรมรับผิดชอบในด้านการช่วยผู้จัดการแก้ปัญหาและการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ส่วนการวิจัยจะช่วยในด้านการจัดหาข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้จัดการต้องการในสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป

จึงเห็นได้ว่า การวิจัยและการสอนเกี่ยวพันไปถึงการพัฒนาด้วย การวิจัยเป็นการค้นหาข้อมูลขั้นต้นเพื่อประเมินหาความเป็นไปได้ในการพัฒนา ส่วนการสอนก็คือการรวบรวมสิ่งที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่อไป ประการสุดท้ายทั้งการวิจัยและการสอนมีความสำคัญต่อทฤษฎี ความรู้ กล่าวคือการวิจัยช่วยสร้างสรรค์และทดสอบหลักสตรหรือระบบในเชิงทฤษฎี ส่วนการสอนช่วยให้ได้มีการประยุกต์และนำทฤษฎีไปใช้

การจัดการและบริหารการศึกษา

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 105) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาคือการประสานสัมพันธ์ทรัพยากรต่าง ๆ ของการบริหารให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาหมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษา โดยให้ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 4) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สุวิทย์ บุญช่วย (2526 : 16) กล่าวว่า การบริหารและจัดการศึกษาคือกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลาย ๆ คนร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาเด็กเยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งเป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

เมธี ปิลันธนาพันธ์ (2525 : 2) กล่าวว่า การบริหารและจัดการศึกษาหมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการหรือให้บริการด้านการปกครอง การเรียนการสอน และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

วิจิตร ศรีสอ้านและคณะ (2526 : 72) ได้แบ่งภารกิจการบริหารงานโรงเรียนออกเป็น 5 ภารกิจคือ งานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการและการเงิน งานกิจการนักเรียน และงานสัมพันธ์กับชุมชน ในขณะที่ กมล วิโสภา (2525 : 81) ให้ทัศนะว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นสายงานหลักดัง

นี้ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารและสถานที่ งานบริการและงานประชาสัมพันธ์

วิจิตร วรุตยางกุลและสุพิชชา ชีระกุล (2523 : 80) เห็นว่างานบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องกระทำแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

1. งานบริหารวิชาการ
2. งานบริหารบุคคล
3. งานบริหารกิจการนักเรียน
4. งานบริหารอาคารสถานที่
5. งานบริหารธุรการ
6. งานบริหารโรงเรียนให้สัมพันธ์กับชุมชน

มาตรา 43 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (โรงเรียนพระมารดาอิจจานุเคราะห์. 2543 : 118) ระบุว่า การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ประสารณ์ ด้านสกุลเจริญ (2530 : 145-151) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี มีความต้องการพัฒนาทั้งด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศและการพัฒนาตนเองในเกณฑ์มากทุกด้าน

จิรา อ่อนไหว (2532 : 98-102) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพความต้องการการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรครู ตามทัศนะของครูปฏิบัติการสอน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ด้านที่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรครูระดับปานกลาง คือด้านการเผยแพร่ข่าวสารวิชาการ ด้านการฝึกอบรม การสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านการปฐมนิเทศ ด้านการศึกษาพัฒนาจิตใจ ส่วนความต้องการการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 รวม 6 ด้าน มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรครูในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า มีความต้องการในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

นพคุณ ศิริวรรณและคณะ (2537 : 52) ได้ทำการวิจัยสำรวจความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและ

ประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับมากใน 19 รายการ โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการระหว่าง 3.57-4.06 มีเพียงรายการเดียวที่ครู-อาจารย์ระบุว่ามีความต้องการในระดับปานกลางคือ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.40

เรืองศักดิ์ กล้าสกุล (2523 : 52) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารบุคลากรครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในด้านการพัฒนาบุคลากรครู งานที่ครูใหญ่ปฏิบัติมากคือ การสนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาต่อ งานที่ปฏิบัติน้อย การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้พิเศษในโรงเรียน

สกล รุ่งโรจน์ (2530 : 188-189) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมและพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนยังไม่ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจน ครูมีความต้องการพัฒนาโดยการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาจิตใจ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การสัมมนาทางวิชาการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การศึกษาต่อ การสับเปลี่ยนหน้าที่และการปฐมนิเทศตามลำดับ กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จคือ การฝึกอบรมหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ นอกนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากรคือ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ขาดงบประมาณ ขาดการวางแผน ไม่มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินการยังไม่เป็นระบบ และปัญหาภาระงานของครูมีมาก ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรได้เต็มที่

โสภณ ผ่องสุขสกุล (2534 : 69-81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ตามทัศนะของศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 7 พบว่า ศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 7 มีความต้องการพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรในด้านการบริหารงานตามนโยบายและแผน ด้านการจัดทำข้อมูล และด้านการวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการบริการและประสานงาน ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการจัดทรัพยากรและปัจจัยการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ศึกษาธิการอำเภอที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี และดำรงตำแหน่งต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการที่จะพัฒนาบุคลากรทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ไฉมยง ชมภูคำ (2540 : 85-102) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า

1. พนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่นที่สอนระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มีความต้องการกิจกรรมพัฒนาตนเองสอดคล้องกันดังนี้ ให้มีการจัดอาหารให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และเลื่อนวิทยฐานะ ให้ครูมีโอกาสไปเยี่ยมเยียนดูงานในโรงเรียนดีเด่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่ให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง ให้มีการปฐมนิเทศครูบรรจุใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและงานอื่น ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานก่อนทำการสอน ให้มีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนมาเป็นวิทยากรในการสัมมนา และจัดให้มีการสาธิตให้ครูรู้จักการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือเทคโนโลยีใหม่ ๆ และคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

สมหวัง เพ็ชรกลาง (2541 : 112-118) ได้ศึกษาความต้องการการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการสาย ค มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า

1. ความต้องการการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการสาย ค มหาวิทยาลัยมหาสารคามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการด้านการฝึกอบรมและด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการด้านการศึกษาต่อ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบข้าราชการสาย ค มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีวุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับตำแหน่งต่างกัน มีความต้องการพัฒนาบุคลากรไม่แตกต่างกัน ทั้งด้านการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเอง

สมนึก ประเสริฐปาลิฉัตร (2532 : 88-95) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 พบว่า

1. ครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7 มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ สมรรถภาพด้านการวางแผนการเรียนการสอน สมรรถภาพด้านวิธีสอนและด้านการวางแผนการเรียนการสอน สมรรถภาพด้านสื่อการเรียนการสอน และสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และ 11-20 ปี มีความแตกต่างกันในความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอน ในด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนในด้านการวางแผนการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนนั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความแตกต่างกันกับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11-20 ปี

3. ครูชายกับครูหญิงมีความต้องการแตกต่างกันในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูมีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความต้องการแตกต่างกันในด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูที่ปฏิบัติ

งานในโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการแตกต่างกันในด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน และด้านการวัดผลการเรียนการสอน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการแตกต่างกันในด้านการวัดผลการเรียนการสอน

สมคิด ชุนทองนุ่น (2533 : 115-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่า

1. การพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพเกี่ยวกับการอ่านหนังสือหรือบทความทางวิชาการ พบว่า ร้อยละของการอ่านตำราทางด้านการบริหารและวิชาการค่อนข้างต่ำกว่าในทุกตัวแปร

2. การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการเขียนบทความทางวิชาการ การทำจดหมายข่าววารสาร หรือจุลสาร ยังมีร้อยละของการพัฒนาต่ำมาก

3. การพัฒนาตนเองทางด้านการกระบวนการวิธีสอน เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน การพัฒนาเทคนิควิธีสอน การใช้คู่มือครู และเอกสารหลักสูตร การศึกษาดูงาน การปรึกษาปัญหาทางวิชาการและการสอน พบว่าครูผู้สอนมีการพัฒนากระบวนการวิธีสอนของตนเองด้านการสังเกตการสอนจากเพื่อนครูด้วยกันมากที่สุดในทุก ๆ ตัวแปร

โสภณ สารธรรม (2533 : 181-189) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนาครูกรมสามัญศึกษา ในทรรณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า

1. ด้านความต้องการพัฒนาตนเอง เมื่อจำแนกครูตามตัวแปรตามอายุราชการ ครูที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี, 10-20 ปี และสูงกว่า 20 ปี มีความต้องการสูงสุดในเรื่องเดียวกันคือในเรื่องให้มีการประชุมปรึกษาหารือกันในหมวดวิชาที่ตนสอนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นยังพบว่า ครูที่มีอายุราชการทั้ง 3 กลุ่ม ยังมีความต้องการต่ำสุดในระดับปานกลาง การลาศึกษาต่อภายในประเทศหรือต่างประเทศ หากเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูใน 3 กลุ่มอายุราชการดังกล่าว พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.5

2. ด้านความต้องการการพัฒนาโดยโรงเรียนจัดให้ เมื่อจำแนกครูตามตัวแปรตามอายุราชการ เป็นต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10-20 ปี และสูงกว่า 20 ปี มีความต้องการพัฒนาในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครูที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี และระหว่าง 10-20 ปี มีความต้องการระดับสูงที่สูงสุดในเรื่องให้โรงเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อบริการทางวิชาการแก่ครูภายในโรงเรียนให้เพียงพอความต้องการ ครูที่มีอายุราชการสูงกว่า 20 ปี มีความต้องการระดับสูงที่สูงสุดในเรื่องให้โรงเรียนจัดห้องสมุดเพื่อบริการทางวิชาการให้เพียงพอทุกหมวดวิชา ในด้านความต้องการระดับสูงที่ต่ำสุด พบว่า ครูที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี และสูงกว่า 20 ปี มีความต้องการในเรื่องให้มีการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งพัฒนาโรงเรียน ส่วน

ครูที่มีอายุราชการระหว่าง 10-20 ปี มีความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดครูที่มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ครูอาจารย์ที่บรรจุใหม่ หากเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาโรงเรียนจัดให้แก่ครูใน 3 กลุ่มอายุราชการ พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาโดยโรงเรียนจัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. ด้านความต้องการพัฒนาโดยกรมเจ้าสังกัด หรือหน่วยงานอื่นจัด เมื่อจำแนกครูตามตัวแปรตามอายุราชการเป็นต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10-20 ปี และสูงกว่า 20 ปี มีความต้องการได้รับการพัฒนาโดยกรมเจ้าสังกัดหรือหน่วยอื่นในระดับสูง วิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าครูทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการระดับสูงที่สุดในเรื่อง ความต้องการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการมากกว่าเชิงบรรยายและมีความต้องการระดับปานกลาง ในเรื่องการสับเปลี่ยนครูสอนระหว่างโรงเรียน หากเปรียบเทียบความต้องการพัฒนา ได้รับการพัฒนาโดยกรมเจ้าสังกัด หรือหน่วยงานอื่นจัด ครูทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวมีความต้องการได้รับการพัฒนาโดยกรมเจ้าสังกัดหรือหน่วยงานอื่นจัดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กุศล กลเกม (2528 : 96-108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาครูกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง พบว่าความต้องการในการพัฒนาครูโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางอยู่ในระดับสูง ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อการพิจารณาบุคลากรทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู อาจารย์ มีความตรงกันว่าสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการขาดแคลนงบประมาณ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นสัดส่วนตลอดจนขาดเอกสารวารสาร และตำราทางวิชาการที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม

กษมา สารสมุทร (2524 : 74-79) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย พบว่า

1. ครูที่สอนในโรงเรียนใกล้ตัวจังหวัดมีแนวโน้มว่ามีสมรรถภาพด้านการสอนโดยส่วนรวมและในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนเกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อการสอนได้ดีกว่าครูที่สอนในระดับใกล้เคียงตัวจังหวัด

2. ครูที่สอนในโรงเรียนใกล้ตัวจังหวัดค่อนข้างมีปัญหาในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน การเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน การผลิตและใช้สื่อการสอน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนใกล้ตัวจังหวัดค่อนข้างมีปัญหาในด้านการเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน

3. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และอยู่ใกล้ตัวจังหวัด ค่อนข้างมีปัญหาในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน การเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และอยู่ใกล้ตัวจังหวัดค่อนข้างมีปัญหาในด้านการเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

4. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและอยู่ใกล้ตัวจังหวัด ค่อนข้างมีปัญหาในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน การเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน การผลิตและใช้สื่อการ

สอน การวัดและประเมินผลการสอน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและอยู่ไกลตัวจังหวัดค่อนข้างมีปัญหาในด้านการเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน

5. ครูประถมศึกษาจังหวัดเชียงรายมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน โดยส่วนรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มโรงเรียนพบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญโชติ จันทรสุพรรณ (2527 : 43-45) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรประจำการของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า

1. ครูประจำการมีความต้องการในการพัฒนาบุคลากรครูประจำการอยู่ในระดับมาก และพบว่าความต้องการระดับมากที่สุดในเรื่องต่อไปนี้ ให้มีการนำผลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี จัดเนื้อหาวิชาในการฝึกอบรมให้สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง จัดให้ครูมีโอกาสไปดูงานในโรงเรียนตัวอย่างในระดับต่าง ๆ ที่มีผลงานดีเด่น ให้มีคู่มือปฏิบัติงานของครูทุกแขนงวิชา ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างมีหลักเกณฑ์และสม่ำเสมอ ให้มีห้องสมุดเพื่อบริการด้านวิชาการแก่ครูภายในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน ให้จัดห้องสมุดเป็นศูนย์ในการเผยแพร่ข่าวสารใหม่ ๆ แก่ครูอาจารย์ภายในโรงเรียน ให้โรงเรียนจัดบริการโสตทัศนวัสดุ และให้มีการอบรมครูอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

2. เปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาบุคลากรครูประจำการที่มีอายุ 1-10 ปี, 10-20 ปี และมากกว่า 20 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กนิษฐา เต็มธนะศักดิ์ (2545 : 15) ได้ทำการศึกษาตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรีทั้ง 24 แห่ง มีครูที่ผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าร้อยละ 90 ครูบางส่วนเท่านั้นที่ทำการวิจัยได้ ครูมีปัญหาในการนำหลักการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ปัญหาในลำดับแรก ๆ คือครูยังไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการวิจัยเนื่องจากการได้รับการฝึกอบรมในระยะเวลาค้น และการฝึกปฏิบัติการวิจัยน้อย

มรกต อิศรานุวัฒน์ (2541 : 73-75) ได้ศึกษาความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา มีความต้องการวิธีการพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มคุณภาพการสอนด้านการจัดศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ เชิญวิทยากรมาบรรยาย และจัดอบรมสัมมนาปฏิบัติการเพื่อผลิตเอกสารการสอน

ดาร์ณี กำจัดภัย (2531 : 83-86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางการสอนคณิตศาสตร์ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครูมีความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถภาพและวิธีการเสริมสร้างสมรรถภาพทางการสอนคณิตศาสตร์ทุกวิธีอยู่ในระดับกลาง แต่มีความต้องการในการหาแหล่งความรู้ที่จะส่งเสริมความรู้ทางคณิตศาสตร์ ต้องการความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อนวัตกรรม การสอน ความรู้ในการสร้างข้อสอบมาตรฐาน เทคนิควิธีการให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง และต้องการให้มีการอบรม สัมมนา และการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์

สงวน อินตะจวง (2529 : 154-171) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการและปัญหาในการพัฒนาครูประถมศึกษา ตามทฤษฎีครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ปีการศึกษา 2528 โดยศึกษาจากครูผู้สอนเป็นจำนวน 540 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการพัฒนาครูประถมศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสนับสนุนครูที่ปฏิบัติราชการดีเด่นได้รับการพิจารณาความดีความชอบโดยมีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัด มีความต้องการสูงสุด รองลงมาได้แก่ การทำงานเป็นกลุ่มระหว่างเพื่อนครูเป็นประจำ การมีเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสอนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่มีอายุราชการต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาครูประถมศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสถียร อักษรฐ (2541 : 89-97) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การฝึกอบรมของแต่ละหน่วยงานควรมีนโยบายชัดเจน และมีการปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ วัตถุประสงค์ในการจัดฝึกอบรมครอบคลุมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมการฝึกอบรมแก่บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการทุก

ระดับ ทั้งภายในและภายนอกสถานที่ การสำรวจความต้องการฝึกอบรมและนำความต้องการของบุคลากรมาพิจารณาในการจัดฝึกอบรม การจัดโครงการฝึกอบรมบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการให้ครบทุกสายงาน การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรม การมอบหมายความรับผิดชอบให้หน่วยงานพัฒนาและฝึกอบรมในการประสานงานและนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หลักสูตรที่ใช้ฝึกอบรมเมื่อบุคลากรผ่านการฝึกอบรมแล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน บุคลากรผู้ให้ความรู้ในการฝึกอบรมควรมีความรู้ ความสามารถตรงตามหัวข้อของการฝึกอบรม ควรมีประชาสัมพันธ์โครงการฝึกอบรมของหน่วยงานภายในและภายนอกให้บุคลากรทราบและมีการประเมินโครงการฝึกอบรมหลังสิ้นสุดการอบรม

งานวิจัยต่างประเทศ

คลาร์ก (Dissertation Abstracts International. 1970 : 2767-A ; อ้างอิงจาก Clark, Allen R. 1970) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการเลือกวิธีการจัดอบรมส่งเสริมครูประจำการ โดยสอบถามครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลโอคลาโฮมา พบว่า

1. วิธีการจัดอบรมส่งเสริมครูประจำการที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และขอบเขตที่เหมาะสม โดยเสนอแนะว่าการวางแผนปรับปรุงคุณภาพครูประจำการควรเริ่มต้นจากปัญหาและความต้องการของครู
2. วิธีการต่าง ๆ ที่จัดส่งเสริมให้ครูประจำการสมควรที่ได้มีการกำหนดเป้าหมายเฉพาะอย่าง

3. จำเป็นต้องมีการวางแผนในการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

โรเจอร์ (Dissertation Abstracts International. 1977 : 3227-A ; อ้างอิงจาก Roger, Joann V. 1977) ได้สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ในการใช้ศูนย์สื่อนั้นครูมีความมั่นใจในความสามารถของตนในการใช้สิ่งพิมพ์ ครูส่วนมากเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมในการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เช่น การสร้างชุดการสอน การใช้สื่อประสม การพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการใช้ การผลิตโสตทัศนูปกรณ์ในแบบต่าง ๆ และสนใจเรื่องการวางแผนหลักสูตรให้สอดคล้องสัมพันธ์กับแหล่งทรัพยากรการสอน สามารถนำไปประยุกต์ในห้องเรียน

แบลง (Dissertation Abstracts International. 1991 : 2766-A ; อ้างอิงจาก Blank, Evereh Babara. 1991) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบของงานสำหรับผู้ทำหน้าที่การบริหารบุคคลภายในระบบโรงเรียนชุมชนในมลรัฐแคลิฟอร์เนียเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า

1. การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนยังอยู่ในช่วงของการพัฒนา แต่ยังล่าช้ากว่าการบริหารบุคคลของหน่วยงานอื่น ๆ ถึงแม้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการบริหารงานบุคคล จึง

ต้องให้บุคคลเหล่านั้นฝึกทักษะความชำนาญไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกอบรมในลักษณะประจำการ หรือการศึกษานอกระบบโรงเรียน

2. การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนจำเป็นต้องกำหนดความสำคัญก่อนหลัง โดยเฉพาะงบประมาณและการวางตัวทำงานหรือตำแหน่งของบุคลากร

3. ถ้าอาศัยรูปแบบการพัฒนาองค์การหรือบุคลากรของภาครัฐกิจเอกชนเป็นตัวอย่าง การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนเป็นงานที่เป็นไปได้

โรเบิร์ต และคนอื่น ๆ (Dissertation Abstracts International. 1992 : 1594-A ; อ้างอิงจาก Robert, Torros and others. 1992) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้การสัมมนาวิชาการ คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยต้องการที่จะพัฒนาทักษะทั้งทางเทคนิค วิธีการ และเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะนำไปอบรมสัมมนาวิชาการ โดยใช้โปรแกรม 3 ลักษณะ คือ โปรแกรมแรกเกี่ยวกับการเกษตร การค้าและอุตสาหกรรม โปรแกรมที่สองเกี่ยวกับการเชื่อมโยงโครงการ ที่ดำเนินอยู่กับโครงการภายนอก โปรแกรมที่สาม เกี่ยวกับเทคนิคทางการค้าและอุตสาหกรรม ผลปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารได้เท่าที่ควร และมีปัญหาในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปผล การศึกษาได้ว่า ครูควรได้รับการศึกษา ฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ไปในทิศทางที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและนักเรียน สามารถพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและการนำเอาไปใช้ได้เหมาะสม สอดคล้องกับวิทยาการสมัยใหม่ที่เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ โดยทำการสำรวจความต้องการทางการศึกษา และฝึกอบรมของครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 236 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจิจและมอร์แกน (บุญชม ศรีสาคร. 2545 : 43 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970 : 608-609) และใช้วิธีเทียบสัดส่วนตามระดับที่ปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 150 คน จำแนกเป็น ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาลจำนวน 31 คน ระดับประถมศึกษาจำนวน 62 คน ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 33 คน ฝ่ายสนับสนุนการสอนจำนวน 24 คน รวม 150 คน ดังรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างใน ตาราง 4

ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับที่ปฏิบัติงาน

ระดับที่ปฏิบัติงาน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ระดับอนุบาล	49	31
ระดับประถมศึกษา	97	62
ระดับมัธยมศึกษา	52	33
สนับสนุนการสอน	38	24
รวม	236	150

ที่มา : ตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มจากประชากร (บุญชม ศรีสาคร. 2545 : 40)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลักษณะของคำถามเป็น 3 แบบ คือ แบบตรวจคำตอบ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) และแบบปลายเปิด (Open-Ended)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้ คือ

1. ศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการศึกษาต่อ และการฝึกอบรมจากหนังสือ วารสาร และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ

2. นำความรู้เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี ทักษะและความรู้สึกที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อและฝึกอบรมของครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อสร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ในด้านหลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน การวิจัยทางการศึกษา การจัดการและบริหารการศึกษา ลักษณะเป็นประโยคข้อความประมาณมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ ต้องการน้อยที่สุดถึงต้องการมากที่สุด

ในการพิจารณาคะแนนในการตอบแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 111)

5	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครู เป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจแก้ไขและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาข้อบกพร่องทั้งในเนื้อหาและภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูในโรงเรียนแม่พระฟาติมาที่ไม่ได้เป็นกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.86 ($\alpha = 0.86$)

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงครูใหญ่โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามกับครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานครด้วยตนเอง และรอรับคืนด้วยตนเอง

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. คำนวณค่าร้อยละ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 คือ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. คำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ในด้านความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและแยกวิเคราะห์ในส่วนย่อย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงานและอายุการทำงานที่มีต่อความต้องการในด้านหลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา

ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ประเมินความคิดเห็นของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

3. ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ใช้ค่าสถิติ t และ F

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows Version 10.0

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและหาค่าความเชื่อมั่นใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[\frac{1 - \sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อมั่น หรือ Alpha Coefficient
	k	คือ	จำนวนข้อในแบบทดสอบ
	s_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ
	s_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

การคำนวณสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ} \times 100}{\text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	คือ	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	คือ	จำนวนสมาชิกทั้งหมด

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	คือ	ค่าคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	คือ	จำนวนสมาชิกทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมมุติฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์.

2541 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	คือ	ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	คือ	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	คือ	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ F-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F คือ ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
 MS_B คือ ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W คือ ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Different : LSD (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2545 : 333)

$$LSD = t_{\frac{\alpha}{2}} ; n-k \sqrt{\frac{2MSE}{n_i}}$$

(เมื่อ $n_i = n_j$
 และ $r = n-k$)

เมื่อ LSD คือ ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับประชากรกลุ่มที่ i และ j
 MSE คือ ค่า Mean Square Error จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
 k คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบ
 n คือ จำนวนสมาชิกทั้งหมด
 α คือ ค่าความเชื่อมั่น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเฉลี่ยแบบยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนตัวของครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน สังกัดและอายุการทำงาน

ตอนที่ 4 รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร นำเสนอในรูปแบบความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนตัวของครูในโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ในตอนนี้เป็นการแสดงข้อมูลส่วนตัวของครูในโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่และร้อยละ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของครูในโรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	26	17.33
1.2 หญิง	124	82.67
รวม	150	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	22	14.67
2.2 25-35 ปี	68	45.33
2.3 36-45 ปี	46	30.67
2.4 45 ปีขึ้นไป	14	9.33
รวม	150	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	18	12.00
3.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	120	80.00
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	12	8.00
รวม	150	100.00
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
4.1 คณิตศาสตร์	10	6.67
4.2 วิทยาศาสตร์	13	8.66
4.3 ภาษาไทย	10	6.67
4.4 ภาษาต่างประเทศ	15	10.00
4.5 สังคมศึกษา	10	6.67
4.6 สุขศึกษาและพลศึกษา	9	6.00
4.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี	11	7.33

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.8 ศิลปศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์	6	4.00
4.9 ปฐมวัย	34	22.67
4.10 อื่น ๆ	32	21.33
รวม	150	100.00
5. ระดับที่ปฏิบัติงาน		
5.1 อนุบาล	40	26.67
5.2 ประถมศึกษา	47	31.33
5.3 มัธยมศึกษา	39	26.00
5.4 สนับสนุนการสอน	24	16.00
รวม	150	100.00
6. อายุการทำงาน		
6.1 ต่ำกว่า 5 ปี	67	44.67
6.2 5-10 ปี	40	26.67
6.3 11-15 ปี	14	9.33
6.4 16-20 ปี	15	10.00
6.5 20 ปีขึ้นไป	14	9.33
รวม	150	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 82.67 ($\bar{X} = 82.67$) ครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 45.33 ($\bar{X} = 45.33$) สำหรับระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ($\bar{X} = 80.00$) ส่วนสาขาวิชาที่ครูสำเร็จการศึกษา พบว่าครูส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการปฐมวัย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67 ($\bar{X} = 22.67$) ระดับที่ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 31.33 ($\bar{X} = 31.33$) สำหรับอายุการทำงาน พบว่าครูส่วนใหญ่ที่มีอายุการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 44.67 ($\bar{X} = 44.67$)

ตอนที่ 2 หาคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา ดังแสดงในตาราง 6-13

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการทางการศึกษาของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายข้อ

ความต้องการทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
หลักสูตรและการสอน	3.92	.86	มาก
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.90	.90	มาก
การวัดและประเมินผล	3.95	.86	มาก
การสร้างและใช้สื่อการสอน	4.18	.81	มาก
การวิจัยทางการศึกษา	3.98	.79	มาก
การจัดการและบริหารการศึกษา	3.90	.88	มาก
รวม	3.97	.85	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูมีความต้องการทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีความต้องการทางการศึกษามากที่สุดคือ การสร้างและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่ครูมีความต้องการทางการศึกษาน้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดการและบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$)

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการสอน
โดยรวม และรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร	3.95	.66	มาก
2. การใช้หลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือครู หนังสือประกอบการเรียนการสอน	4.03	.69	มาก
3. องค์ประกอบของหลักสูตร	3.78	.70	มาก
4. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	3.92	.71	มาก
5. กระบวนการประเมินหลักสูตร	3.95	.65	มาก
6. การหาแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการ ใช้หลักสูตร	3.94	.74	มาก
รวม	3.93	.69	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมด้านหลักสูตรและการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความต้องการมากที่สุด คือ การใช้หลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือครู หนังสือประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.03$) และข้อที่ครูมีความต้องการน้อยที่สุดคือ องค์ประกอบของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน โดยรวม และรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง	4.28	.76	มาก
2. การใช้แผนการสอน คู่มือครูและหนังสือ ประกอบการเรียนการสอน	4.05	.73	มาก
3. การเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.35	.68	มาก
4. การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	4.27	.73	มาก
5. เทคนิควิธีสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมและ ความมีระเบียบวินัย เพื่อนำไปใช้ในชีวิต ประจำวัน	4.23	.77	มาก
6. เทคนิคการสอน ระเบียบวิธีสอนแบบต่าง ๆ ตามลักษณะของรายวิชา	4.29	.75	มาก
รวม	4.25	.74	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความ
ต้องการการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.35$) และข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมน้อยที่สุดคือการใช้
แผนการสอน คู่มือครูและหนังสือประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล
โดยรวม และรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.02	.60	มาก
2. การวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อตัดสินผลการเรียนและพัฒนาการ	4.09	.62	มาก
3. การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียน	4.04	.65	มาก
4. การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้ เรียนและพัฒนาการ	4.12	.63	มาก
5. การสร้างแบบทดสอบและเครื่องมือวัดผล การศึกษา	3.95	.75	มาก
6. การวัดและประเมินทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ สื่อความ	4.07	.73	มาก
รวม	4.05	.66	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการ ($\bar{X} = 4.12$) และข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ การสร้างแบบทดสอบและเครื่องมือวัดผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างและใช้สื่อ
การสอน โดยรวม และรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การเลือกสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.24	.71	มาก
2. การผลิตและจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	4.15	.74	มาก
3. การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	4.14	.77	มาก
4. การบำรุงรักษาสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน	3.95	.80	มาก
5. การนำเสนอและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน	4.09	.74	มาก
6. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุงสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน	4.30	.76	มาก
รวม	4.15	.75	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมด้านการสร้างและใช้สื่อ
การสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความ
ต้องการการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุงสื่อ อุปกรณ์
การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.30$) และข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมน้อยที่สุดคือการบำรุง
รักษาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวิจัยทางการศึกษา
โดยรวม และรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การวิจัยในชั้นเรียน	3.93	.82	มาก
2. การนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการ เรียนการสอน	3.99	.80	มาก
3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วย กระบวนการวิจัย	4.04	.83	มาก
4. ระเบียบวิธีวิจัย	3.94	.83	มาก
5. สถิติพื้นฐานทางการวิจัย	3.86	.82	มาก
รวม	3.95	.82	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ($\bar{X} = 4.04$) และข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ สถิติพื้นฐานทางการวิจัย ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการและบริหาร
การศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษา	3.84	.79	มาก
2. การประเมินสภาพปัญหาและความต้องการ ในงานวิชาการในสถานศึกษา	3.90	.76	มาก
3. การวางแผน โครงการในสถานศึกษา	3.89	.77	มาก
4. การพัฒนาคุณภาพบุคลากร	4.04	.75	มาก
5. การสร้างเสริมกำลังใจและการจัดให้บริการสิ่ง อำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนการสอน ให้แก่ผู้สอน	4.16	.79	มาก
6. การส่งเสริมให้ผู้สอนทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.17	.76	มาก
รวม	4.00	.77	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมด้านการจัดการและบริหาร
การศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความ
ต้องการการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้สอนทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.17$) และ
ข้อที่ครูมีความต้องการการฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษา
($\bar{X} = 3.84$)

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจาานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายข้อ

ความต้องการทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
หลักสูตรและการสอน	3.93	.69	มาก
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.25	.74	มาก
การวัดและประเมินผล	4.05	.66	มาก
การสร้างและใช้สื่อการสอน	4.15	.75	มาก
การวิจัยทางการศึกษา	3.95	.82	มาก
การจัดการและบริหารการศึกษา	4.00	.77	มาก
รวม	4.06	.74	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ครูมีความต้องการทางการศึกษามากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$) และด้านที่ครูมีความต้องการทางการศึกษาน้อยที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.93$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงาน ดังแสดงในตาราง 14-27

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน

ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม	ชาย (n = 26)		หญิง (n = 124)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
หลักสูตรและการสอน	3.87	.73	3.86	.55	.465
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.20	.43	4.16	.60	.039 *
การวัดและประเมินผล	3.90	.43	4.03	.53	.232
การสร้างและใช้สื่อการสอน	4.20	.52	4.10	.62	.202
การวิจัยทางการศึกษา	3.75	.68	3.99	.72	.919
การจัดการและบริหารการศึกษา	4.17	.45	3.95	.60	.081
รวม	4.015	.54	4.015	.603	.323

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูชายมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากกว่าครูหญิง ส่วนด้านหลักสูตรและการสอน, การวัดและประเมินผล, การสร้างและใช้สื่อการสอน, การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความต้องการ	อายุ								รวม	
	ต่ำกว่า 25 ปี		25-35 ปี		36-45 ปี		45 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
หลักสูตรและการสอน	4.03	.54	3.87	.70	3.87	.86	4.02	.78	3.95	.72
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.09	.65	3.99	.72	3.95	.94	4.33	.62	4.09	.73
การวัดและ ประเมินผล	3.92	.58	4.01	.63	3.92	.77	4.28	.66	4.03	.66
การสร้างและใช้ สื่อการสอน	4.27	.69	4.12	.69	4.05	.78	4.44	.63	4.22	.70
การวิจัย ทางการศึกษา	4.01	.66	3.93	.75	3.97	.76	4.16	.74	4.02	.73
การจัดการและ บริหารการศึกษา	4.09	.59	3.94	.71	3.83	.86	4.06	.87	3.98	.76
รวม	4.07	.63	3.98	.70	3.93	.83	4.22	.72	4.05	.72

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือการสร้างและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.22$) และด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณา ระดับอายุของครู พบว่า ครูที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) และครูที่มีอายุระหว่าง 36- 45 ปีมีความต้องการทางการศึกษาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน
พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
หลักสูตรและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.113	.371	.859	.465
	ภายในกลุ่ม	141	47.55	.432		
	รวม	144	48.663			
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.222	.741	1.633	.186
	ภายในกลุ่ม	141	49.897	.454		
	รวม	144	52.120			
การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	2.024	.675	2.595	.056
	ภายในกลุ่ม	141	28.598	.260		
	รวม	144	30.622			
การสร้างและใช้ สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.714	.571	1.536	.209
	ภายในกลุ่ม	141	40.922	.372		
	รวม	144	42.636			
การวิจัย ทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.348	.449	.889	.449
	ภายในกลุ่ม	141	55.604	.505		
	รวม	144	56.952			
การจัดการและ บริหารการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.445	.148	3.51	.789
	ภายในกลุ่ม	141	46.489	.423		
	รวม	144	46.934			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.478	.493	1.837	.359
	ภายในกลุ่ม	141	44.843	.408		
	รวม	144	46.321			

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดาใจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการ	ระดับการศึกษา						รวม	
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
หลักสูตรและ การสอน	4.16	.97	3.87	.72	3.71	.72	3.91	.80
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.53	.70	3.99	.75	3.55	.98	4.02	.81
การวัดและ ประเมินผล	4.34	.70	3.96	.68	3.86	.63	4.05	.67
การสร้างและใช้ สื่อการสอน	4.61	.51	4.11	.69	4.14	.80	4.29	.67
การวิจัย ทางการศึกษา	4.32	.90	3.94	.73	3.85	.57	4.04	.73
การจัดการและ บริหารการศึกษา	4.29	.82	3.91	.75	3.71	.69	3.97	.75
รวม	4.38	.77	3.96	.72	3.80	.73	4.05	.74

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือ การสร้างและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.29$) และด้านที่ครูมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของครู พบว่า ครูที่ระดับการศึกษาค่ำ

กว่าปริญญาตรี มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) และครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารตานิจานูเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
หลักสูตรและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.252	.126	.289	.750
	ภายในกลุ่ม	144	49.333	.437		
	รวม	146	49.586			
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.298	.649	1.436	.242
	ภายในกลุ่ม	144	51.081	.452		
	รวม	146	52.379			
การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.427	.213	.799	.452
	ภายในกลุ่ม	144	30.178	.267		
	รวม	146	30.604			
การสร้างและ ใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.707	1.353	3.769	.026 *
	ภายในกลุ่ม	144	40.571	.359		
	รวม	146	43.277			
การวิจัย ทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.395	1.198	2.448	.091
	ภายในกลุ่ม	144	55.291	.489		
	รวม	146	57.687			
การจัดการและ บริหารการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.085	1.042	2.622	.077
	ภายในกลุ่ม	144	44.917	.397		
	รวม	146	47.001			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.527	.764	1.894	.273
	ภายในกลุ่ม	144	45.229	.400		
	รวม	146	46.756			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมด้านการสร้างและใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรและการสอน, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างและใช้สื่อการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	สูงกว่า ปริญญาตรี
		4.45	4.10	3.89
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.45	-	.015 *	.018 *
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.10	-	-	.351
สูงกว่าปริญญาตรี	3.89	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา																						
ความต้องการ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ		สังคมศึกษา	สุขศึกษาและพลศึกษา	การงานอาชีพและเทคโนโลยี		ศิลปศึกษา		ปฐมวัย	อื่น ๆ	รวม								
				X	S.D.			X	S.D.	X	S.D.				X	S.D.						
หลักสูตรและการสอน	3.68	.81	3.64	.85	3.78	.73	3.68	.78	3.96	.71	3.81	.60	3.86	.59	3.81	.89	3.96	.87	4.11	.60	3.82	.74
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	3.77	.80	3.70	.95	3.95	.66	3.99	.71	4.14	.70	4.15	.61	3.80	.84	4.50	.29	3.96	.98	4.22	.58	4.02	.71
การวัดและประเมินผล	3.71	.57	3.72	.85	3.81	.98	3.61	.75	4.06	.66	3.84	.58	3.99	.55	4.10	.46	4.25	.62	4.09	.61	3.92	.66
การสร้างและใช้สื่อการสอน	3.75	.89	3.98	.98	4.23	.66	3.97	.77	4.19	.85	3.75	.67	4.24	.64	4.46	.48	4.28	.63	4.23	.62	4.11	.72
การวิจัยทางการศึกษา	3.53	.60	4.27	.67	3.65	.98	3.48	.86	4.04	.65	3.77	.98	4.06	.51	4.07	.58	4.25	.58	3.97	.73	3.91	.71
การจัดการและบริหารการศึกษา	3.54	.76	3.45	1.08	3.88	.89	3.88	.97	4.19	.83	3.88	.87	4.04	.55	4.29	.52	3.99	.61	4.01	.69	3.92	.78
รวม	3.66	.74	3.79	.90	3.88	.82	3.77	.81	4.10	.73	3.87	.72	4.00	.61	4.21	.54	4.12	.72	4.11	.64	3.95	.72

จากตาราง 20 แสดงว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือ การสร้างและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.11$) และด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่ครูสำเร็จการศึกษา พบว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศิลปศึกษา ดนตรีและนาฏศิลป์มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.66$)

ตาราง 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน
พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ
การศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
หลักสูตรและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	9	3.551	.395	.903	.526
	ภายในกลุ่ม	136	45.871	.437		
	รวม	145	49.422			
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9	2.956	.328	.698	.709
	ภายในกลุ่ม	136	49.417	.471		
	รวม	145	52.373			
การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	9	2.458	.273	1.020	.429
	ภายในกลุ่ม	136	28.133	.268		
	รวม	145	30.529			
การสร้างและ ใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9	4.378	.486	1.304	.244
	ภายในกลุ่ม	136	39.179	.373		
	รวม	145	43.557			
การวิจัย ทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	9	7.569	.841	1.773	.082
	ภายในกลุ่ม	136	49.808	.474		
	รวม	145	57.377			
การจัดการและ บริหารการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	9	4.605	.512	1.259	.286
	ภายในกลุ่ม	136	42.685	.407		
	รวม	145	47.289			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	9	4.253	.473	1.160	.379
	ภายในกลุ่ม	136	42.516	.405		
	รวม	145	46.758			

จากตาราง 21 แสดงว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัด
กรุงเทพมหานคร ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษา
และฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้ง
ไว้ว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม
แตกต่างกัน

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับที่ปฏิบัติงาน

ความต้องการ	ระดับที่ปฏิบัติงาน								รวม	
	อนุบาล		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		สนับสนุนการสอน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
หลักสูตรและ การสอน	4.01	.79	3.77	.80	3.89	.71	3.81	.60	3.87	.73
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอน	4.07	.87	4.08	.61	4.0	.76	3.80	.89	3.99	.78
การวัดและ ประเมินผล	4.25	.63	3.82	.67	3.87	.72	3.93	.62	3.97	.66
การสร้างและใช้ สื่อการสอน	4.33	.58	4.0	.74	4.08	.77	4.20	.75	4.15	.71
การวิจัย ทางการศึกษา	4.28	.64	3.79	.82	3.85	.70	3.86	.74	3.95	.73
การจัดการและ บริหารการศึกษา	4.04	.61	3.85	.81	3.83	.93	4.05	.65	3.94	.75
รวม	4.16	.69	3.89	.74	3.92	.77	3.94	.71	3.98	.73

จากตาราง 22 แสดงว่า ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือ การสร้างและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.15$) และด้านที่ครูมีความต้องการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาตามระดับการปฏิบัติงานของครู พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาลมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) และครูที่ปฏิบัติงานในระดับประถมศึกษามีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน
พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับที่ปฏิบัติงาน โดยรวม
และรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
หลักสูตรและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.559	.186	.428	.733
	ภายในกลุ่ม	144	49.203	.435		
	รวม	147	49.761			
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.656	.291	.478	.698
	ภายในกลุ่ม	144	51.741	.458		
	รวม	147	52.397			
การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	2.860	.953	3.807	.012 *
	ภายในกลุ่ม	144	28.259	.250		
	รวม	147	31.155			
การสร้างและ ใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.398	.466	1.248	.293
	ภายในกลุ่ม	144	42.193	.373		
	รวม	147	43.591			
การวิจัย ทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.457	1.819	3.929	.010 *
	ภายในกลุ่ม	144	52.315	.463		
	รวม	147	57.773			
การจัดการและ บริหารการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.774	.258	.624	.601
	ภายในกลุ่ม	144	46.708	.413		
	รวม	147	47.481			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.951	.662	1.752	.392
	ภายในกลุ่ม	144	45.070	.399		
	รวม	147	47.026			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมด้านการวัดและประเมินผลและด้านการวิจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรและการสอน, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, การสร้างและใช้สื่อการสอน และการจัดการและบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สนับสนุนการสอน
		4.24	3.99	3.93	3.81
อนุบาล	4.24	-	.039 *	.011 *	.004 *
ประถมศึกษา	3.99	-	-	.633	.234
มัธยมศึกษา	3.93	-	-	-	.430
สนับสนุนการสอน	3.81	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาล มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมด้านการวัดและประเมินผลมากกว่าจากครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูปฏิบัติงานในระดับอื่น มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครู
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการวิจัยทางการศึกษา
จำแนกตามระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สนับสนุนการสอน
		4.27	3.89	3.74	3.83
อนุบาล	4.27	-	.022 *	.002 *	.032 *
ประถมศึกษา	3.89	-	-	.387	.799
มัธยมศึกษา	3.74	-	-	-	.638
สนับสนุนการสอน	3.83	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาล มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมด้านการวิจัยทางการศึกษามากกว่าจากครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูปฏิบัติงานในระดับอื่น มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุการทำงาน

ความต้องการ	อายุการทำงาน										รวม	
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		11-15 ปี		16-20 ปี		20 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
หลักสูตรและ การสอน	3.93	.69	3.75	.69	4.04	.98	3.98	.68	3.74	.88	3.89	.98
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอน	4.01	.65	3.86	.81	4.51	.88	4.13	.64	3.84	.98	4.07	.99
การวัดและ ประเมินผล	3.95	.67	3.92	.65	4.33	.64	4.12	.68	3.72	.89	4.01	.88
การสร้างและใช้ สื่อการสอน	4.16	.74	4.06	.68	4.44	.60	4.00	.70	4.29	.70	4.19	.86
การวิจัย ทางการศึกษา	4.01	.71	3.85	.77	4.25	.82	3.95	.76	3.86	.74	3.98	.95
การจัดการและ บริหารการศึกษา	3.99	.84	3.76	.60	4.26	.75	3.85	.66	3.98	.87	3.97	.93
* รวม	4.01	.72	3.87	.70	4.31	.78	4.01	.69	3.91	.84	4.02	.93

จากตาราง 26 แสดงว่า ครูที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่ครูมีความต้องการการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือ การสร้างและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.19$) และด้านที่ครูมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาตามอายุการทำงานของครู พบว่า ครูที่มีอายุการทำงาน 11-15 ปี มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนครูที่มีอายุการทำงาน 5-10 ปีมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.87$)

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน
พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุการทำงาน โดยรวม
และรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
หลักสูตรและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.288	.322	.744	.564
	ภายในกลุ่ม	143	48.474	.433		
	รวม	147	49.761			
การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.009	.502	1.117	.352
	ภายในกลุ่ม	143	50.388	.450		
	รวม	147	52.397			
การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4	2.098	.524	2.021	.096
	ภายในกลุ่ม	143	29.057	.259		
	รวม	147	31.155			
การสร้าง และใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.061	.515	1.389	.242
	ภายในกลุ่ม	143	41.531	.371		
	รวม	147	43.591			
การวิจัย ทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	1.794	.449	.898	.468
	ภายในกลุ่ม	143	55.978	.500		
	รวม	147	57.773			
การจัดการและ บริหารการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	1.290	.323	.782	.539
	ภายในกลุ่ม	143	46.191	.412		
	รวม	147	47.481			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.757	.439	1.159	.377
	ภายในกลุ่ม	143	45.270	.404		
	รวม	147	47.027			

จากตาราง 27 แสดงว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร นำเสนอในรูปความถี่และร้อยละของความคิดเห็นของครู

ตาราง 28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
1	ขาดแคลนทุนการศึกษา	44	37.61
2	ไม่มีเวลา	37	31.62
3	มีภาระงานมาก	19	16.24
4	การจัดการอบรมที่มี ไม่ตรงกับเนื้อหาและความต้องการ และมีการฝึกปฏิบัติน้อย	5	4.27
5	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	4	3.42
6	มีภาระครอบครัว	4	3.42
7	อายุมากแล้ว	3	2.57
8	สุขภาพไม่ดี	1	0.85
รวม		117	100

จากตาราง 28 แสดงว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร มีปัญหาเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือ ปัญหาทางการเงิน โดยที่ครูส่วนใหญ่ระบุว่าขาดแคลนทุนการศึกษา ไม่มีเงินเก็บมากพอที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและการได้รับการฝึกอบรมที่มากขึ้น ($\bar{X}$ = 37.61) และปัญหาเรื่องเวลา ($\bar{X}$ = 31.62)

ตาราง 29 ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียน
พระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
1	หน่วยงานที่รับผิดชอบและต้นสังกัดควรจัดการศึกษา ฝึกอบรมใน เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน	20	34.48
2	หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการฝึกอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง	19	32.76
3	หน่วยงานที่รับผิดชอบและต้นสังกัดควรมีกองทุนเพื่อสนับสนุนการ ศึกษาของครู	10	17.24
4	โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษา ฝึกอบรมจากภายนอก	5	8.62
5	โรงเรียนลดภาระงานสำหรับครูที่ศึกษา ฝึกอบรม	4	6.9
รวม		58	100

จากตาราง 29 ข้อเสนอแนะที่ครูให้ความเห็นมากที่สุดคือ หน่วยงานที่รับผิดชอบรวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการศึกษา ฝึกอบรมในเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน และมีการฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการสอนและการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 34.48$) รองลงมาคือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการฝึกอบรม ให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อประเมินผลการพัฒนาครู ($\bar{X} = 32.76$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในด้านดังต่อไปนี้ คือ หลักสูตร และการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา ซึ่งจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงาน ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคลของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทางด้านการศึกษาของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบความต้องการทางการศึกษาและการได้รับการฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน รวมถึงต้นสังกัดและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวางแผนการจัดการให้การศึกษาและฝึกอบรมต่อเนื่องอย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 236 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 150 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
4. ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม แตกต่างกัน
5. ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน
6. ครูที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 150 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงานและอายุการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามใน 6 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการได้รับการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows 10.0 ดังนี้

1. วิเคราะห์ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณหาความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ตอนที่ 2 ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านหลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษาเป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวม

3. วิเคราะห์ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่า t-test for Independent ส่วนจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่า F-test (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ LSD.

4. วิเคราะห์ตอนที่ 4 ด้วยการหาค่าความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีความคล้ายคลึงกัน จากคำถามปลายเปิดที่กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถาม จำนวน 117 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 150 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (82.67 %) อายุระหว่าง 25-35 ปี (45.33%) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (80%) สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาปฐมวัย (22.67%) ปฏิบัติงานในระดับประถมศึกษา (31.33%) และมีอายุการทำงานต่ำกว่า 5 ปี (44.67%)

2. วิเคราะห์ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ หลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา

2.1 หลักสูตรและการสอน พบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$)

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

2.3 การวัดและประเมินผล พบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

2.4 การสร้างและใช้สื่อการสอน พบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$)

2.5 การวิจัยทางการศึกษา พบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

2.6 การจัดการและบริหารการศึกษา พบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ หลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า

3.1 ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูเพศชายและครูเพศหญิง มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการสร้างและใช้สื่อการสอน ครูมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 ครูที่มีระดับที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยทางการศึกษา ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาลมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างจากครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ครูที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากในปัจจุบันการศึกษาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งการศึกษาปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ ครูส่วนใหญ่จึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาวิชาการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพสอดคล้องกับผลการวิจัยของเนืองนิตย์ จำแก้ว (2537 : 78) ที่พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในกิจกรรมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นรายด้านพบว่า

1.1 หลักสูตรและการสอน จากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านหลักสูตรและการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากในปัจจุบัน สถานศึกษาได้หันมาใช้หลักสูตรใหม่

ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งเนื้อหาสาระในรายวิชาที่มีพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น จึงทำให้ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลให้ครูต้องปรับพฤติกรรมการสอน รวมทั้งเนื้อหาในรายวิชาของหลักสูตรที่เปลี่ยนไปทำให้ครูมีความต้องการที่จะศึกษาและฝึกอบรม เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ ชันทรราช (2535 : 44) ที่พบว่าครูมีความต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องหลักสูตรการสอนด้วยการแสวงหาความรู้จากวิธีการต่าง ๆ การอ่าน ฟัง การอภิปราย ฟังการบรรยายพิเศษและฟังปาฐกถา

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเทคนิคการสอนและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีมากมาย หลากหลายวิธีที่จะนำมาถ่ายทอดสู่ผู้เรียน ในขณะที่ครูเองยังคุ้นเคยกับวิธีการสอนในรูปแบบที่เคยใช้ รวมถึงการที่โรงเรียนนำหลักสูตรใหม่มาใช้ จึงทำให้ครูผู้สอนมีความต้องการที่จะศึกษาถึงเทคนิคการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา สุปรีดี (2528 : 134) ที่พบว่า ครู อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการในการพัฒนาเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของสุญญาณี สุทธิพงศ์ (2540 : 89) ที่พบว่าครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.92$) เพื่อสามารถใช้กลยุทธ์ เทคนิคการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักเหตุผล รู้จักตัดสินใจ และแก้ปัญหา และเพื่อสามารถใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัย พัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพได้

1.3 การวัดและประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผลของการใช้หลักสูตรใหม่ที่ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรใหม่ การวัดและการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาการของผู้เรียนจะต้องมีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหาของหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงส่งผลให้ครูมีความต้องการที่จะศึกษาและได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อสามารถวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุญญาณี สุทธิพงศ์ (2540 : 89) ที่พบว่าครูมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.94$) เพื่อความสามารถในการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อความสามารถในการปรับปรุงข้อสอบในลักษณะต่าง ๆ

1.4 การสร้างและใช้สื่อการสอน จากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการสร้างและใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตมากขึ้น ในขณะที่ครูและนักเรียนก็สามารถพบเห็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในชีวิตประจำวันมากขึ้น สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนจึงต้องมีการพัฒนาเพื่อให้ครูถ่ายทอดเนื้อหาสาระตามหลักสูตรได้อย่างทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูรินทร์ พึ่งผลพล (2536 : 86) ที่ว่า ครูมีความพร้อม หรือความรู้ความเข้าใจในด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการพัฒนาในด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก

1.5 การวิจัยทางการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการวิจัยทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากการวิจัย เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู เพื่อสามารถค้นพบนวัตกรรมทางการศึกษาหรือกระบวนการวิธีในการสอนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการพัฒนาไปจากที่เป็นอยู่ รวมทั้งโรงเรียนได้มีการส่งเสริมให้ครูได้ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย รวมถึงการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการของครู จึงส่งผลให้ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ โพธิ์ทอง (2546 : 115) ที่พบว่า ครูพลศึกษา โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก มีความคิดเห็นต่อด้านความรู้และทัศนคติในการทำวิจัยว่า ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน โดยสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนได้

1.6 การจัดการและบริหารการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการจัดการและบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากความคาดหวังในการก้าวหน้าในอาชีพของครู รวมถึงความต้องการในการเรียนรู้ในระบบการศึกษาเพื่อสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่นของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ ชันทรราช (2535 : 44) ที่พบว่าครูประจำการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านอื่นนอกเหนือไปจากด้านวิชาการของโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้านคือ หลักสูตรและการสอน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและใช้สื่อการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระดับที่ปฏิบัติงาน และอายุการทำงานดังนี้

2.1 เพศ จากผลของการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ตัวแปรเพศ ไม่มีผลกับความแตกต่างในความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู ทั้งนี้เพราะครูที่ทำงานร่วมกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีความต้องการที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ศรีรัตนะ (2542 : 85) ที่พบว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เหมือนกัน ดังนั้นแรงจูงใจให้มนุษย์ไม่ว่าเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ในขณะที่รายด้าน พบว่า ครูเพศชาย มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูเพศหญิง เนื่องจากครูเพศชาย เห็นว่า ในบางลักษณะวิชา ครูเพศหญิงมีเทคนิควิธี และรูปแบบการสอนที่ดึงดูดความสนใจจากผู้เรียน มีความละเอียดอ่อนในการเข้าถึงผู้เรียนมากกว่า

2.2 อายุ จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบัน ครูในทุกกลุ่มอายุ มีความสามารถทัดเทียมกันในการพัฒนาตนเองอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอารมย์ ทิมจำลอง (2542 : 43) ที่พบว่า ครูธุรกิจในวิทยาเขตสาขาช่างก่อสร้าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร มีความต้องการในการพัฒนาตนเองจากวิทยาเขต และจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ไม่แตกต่างกัน

2.3 ระดับการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน สามารถที่จะได้รับการพัฒนาทางวิชาการได้เท่าเทียมกันในทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณี ศรีคุณ (2521 : 58) ที่พบว่า ครู อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันจะมีปัญหาในการพัฒนาทางวิชาการไม่แตกต่างกัน เพราะครู อาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือปริญญาเอก จะทำหน้าที่ประการเดียวกันคือการสอน ความต้องการในด้านต่าง ๆ ย่อมจะคล้ายคลึงกัน ในขณะที่รายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการสร้างและใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการในการศึกษาและฝึกอบรมมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี เนื่องจาก ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ได้รับการเรียนรู้ถ่ายทอดในกระบวนการเรียนการสอนและเทคนิคในการสร้างและใช้สื่อการสอนน้อยกว่าครูสำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการในการศึกษาและฝึกอบรมในด้านนี้มากกว่า

2.4 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ในปัจจุบันเนื้อหา สาระและหลักสูตรในแต่ละวิชา มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เท่าทันกับสภาพปัจจุบัน ครูผู้สอนในทุกสาขาวิชา ในทุกระดับ ที่ปฏิบัติงานต่างจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในทุกด้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ศรีรัตนะ (2542 : 86) ที่พบว่านักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความต้องการการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากนักวิชาการศึกษาคิดว่าการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องหมั่นศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อเป็นการหาประสบการณ์ระหว่างการทำงานและเพื่อจะปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานให้สูงขึ้น ตลอดจนสามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ระดับที่ปฏิบัติงาน จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากครูมีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ แสวงหาเทคนิคการสอน และวิธีการสอนเพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานและสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาล มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมแตกต่างจากครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการวัดและประเมินผล และการวิจัยทางการศึกษา เนื่องจากการวัดและประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนในระดับอนุบาลค่อนข้างละเอียดอ่อน รวมถึงการวิจัยทางการศึกษาของครูผู้สอนในระดับอนุบาลยังเป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ยากเช่นกัน รวมถึงเนื้อหาและตัวอย่างของงานวิจัยยังมีไม่มากนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ศรีรัตนะ (2542 : 87) ที่พบว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระดับตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากมีลักษณะงานที่ปฏิบัติไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก

2.6 อายุการทำงาน จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุการทำงานที่แตกต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากสภาพการทำงานที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกันในแต่ละวัน ในขณะที่ความต้องการนำความรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีคล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารมย์ ทิมจำลอง (2542 : 47) ที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาทางวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาการในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการของวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม ทั้งในระบบและนอกระบบ ภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่ครูผู้ปฏิบัติงาน เพื่อประสิทธิภาพของการศึกษาต่อไปดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่ครูมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากที่สุดคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$) โดยที่ครูในกลุ่มที่น่าสนใจคือครูในกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี และครูในกลุ่มอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ซึ่งหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมหรือต้นสังกัดควรหันมาให้ความสนใจกับการฝึกอบรมในประเด็นดังกล่าว เพื่อเพิ่มเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายให้กับครูใหม่ และการสอดแทรกเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้กับครูที่มีอายุมากเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. ในด้านการสร้างและใช้สื่อการสอน มีประเด็นที่น่าสนใจคือ เมื่อผลจากการวิจัยพบว่าครูที่สำเร็จการศึกษาในทุกระดับมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านการสร้างและใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) แต่เมื่อมองจากระดับการศึกษาของครูแล้วพบว่าครูที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในด้านดังกล่าวมากกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปอยู่ค่อนข้างมาก แสดงให้เห็นถึงความสนใจอย่างมากในด้านนี้ของครูที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เพราะฉะนั้น เมื่อมีการจัดการฝึกอบรมโดยโรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัดในด้านดังกล่าว กลุ่มครูที่น่าสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรมน่าจะเป็นกลุ่มดังกล่าว อีกทั้งสามารถมองอีกแง่มุมหนึ่งได้ว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรียังได้รับความรู้ในด้านนี้ยังไม่เพียงพอ ฉะนั้นโรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูกลุ่มดังกล่าวได้รับการฝึกอบรมในด้านการสร้างและใช้สื่อการสอนมากขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาสาธิต นำเสนอวิธีการสร้างและใช้สื่อการสอนเพื่อนำมาประกอบการสอน หรือการจัดอบรมโดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาสาธิต ให้ความรู้ เพื่อเผยแพร่ให้ครูได้นำหลักการและวิธีปฏิบัติไปใช้ในการสร้างและใช้สื่อการสอนได้จริง

3. จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาจากระดับที่ปฏิบัติงานพบประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาล มีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมในระดับมาก และแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่น และจากการพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาลมีความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในระดับอื่นในด้านการวัดและประเมินผลและด้านการวิจัยทางการ

ศึกษา เป็นการชี้ให้เห็นว่าครูที่ปฏิบัติงานในระดับอนุบาลต้องการได้รับการพิจารณาสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอันดับต้นในการเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมในสองด้านดังกล่าว ซึ่งทางโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดเองควรทำความเข้าใจกับความต้องการของครูดังกล่าว เพื่อจัดการฝึกอบรมหรือสนับสนุนให้ได้รับการศึกษา เพื่อสนองตอบความต้องการของครูดังกล่าว

4. จากการวิจัยถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของครูพบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดแคลนทุนการศึกษาและการมีภาระงานประจำมาก ซึ่งข้อเสนอแนะของครูที่น่าสนใจคือ ควรมีการจัดฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการของครู ซึ่งเป็นการลดภาระรายจ่ายส่วนตัวของครูที่จะเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมด้วยตนเอง ทั้งยังเป็นการสนองตอบความต้องการของครูเพื่อนำไปใช้งานได้จริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรมีการตั้งกองทุนครูเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพในตัวครู ให้ได้รับโอกาสในการศึกษาและฝึกอบรมในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงทรัพยากรทางการศึกษาเปรียบเทียบกับความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครู เพื่อมองจุดที่เหมาะสมสำหรับความต้องการของครูที่โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดสามารถจัดให้ได้ตามความจำเป็น

2. เพื่อเป็นการศึกษาถึงสาเหตุของความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครู จึงควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมดังกล่าว ซึ่งผลของการวิจัยอาจนำไปสู่วิธีการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุได้

3. ควรมีการวิจัยถึงประสิทธิผลของการศึกษาและฝึกอบรมของครูหลังจากผ่านการการศึกษาและฝึกอบรม เพื่อให้การลงทุนทางการศึกษาและฝึกอบรมที่โรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัด หรือตัวครูเองเป็นผู้ลงทุน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชยปัญญา. (2545). การวิเคราะห์สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนิษฐา เดิมชนะศักดิ์. (2545). ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัย ในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมล ธิโสภ. (2525). การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยและประเทศใกล้เคียง. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมวิชาการ. (2533). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2523). กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระมล ทองธรรมชาติ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2539). ข้าราชการไทย ความสำนึกและอุดมการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษมา สารสมุทร. (2524). ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2527). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุลยา ดันดีผลชีวะ. (2537). เอกสารคำสอน ปว67137 การฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุศล กลแกม. (2528). ความต้องการในการพัฒนาครูกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2539). ศักยภาพแห่งทศวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัดเชส มีเดีย จำกัด.
- _____ . (2542). แหกคูกทางปัญญา : สะท้อนคิดฝ่าวิกฤติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัดเชส มีเดีย จำกัด.
- เกษม สุดหอมและคนอื่น ๆ. (ม.ป.ป.). ระเบียบวิธีสอนทั่วไป. พิษณุโลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย.
- เกษม สุดหอมและบำรุง กลัดเจริญ. (2518). การประถมและมัธยมศึกษา. พิษณุโลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย.

- เกียรติชัย พงษ์พานิชย์. (2521). แนวความคิดพื้นฐานการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2530). การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จกกลนี ชูติมาเทวินทร์. (2542). การฝึกอบรมเชิงพัฒนา. กรุงเทพฯ : บริษัท พี. เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด.
- จรัส คำรัตน์. (2534). ความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่าย เอกสาร.
- จิรา อ่อนไหว. (2532). ความต้องการการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ตามทัศนะของครูปฏิบัติการ การสอน โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ พึ่งผลพูล. (2536). สภาพความพร้อมและความต้องการในการพัฒนาด้านวิชาชีพของ ครูช่างอุตสาหกรรม ในทรรณะของผู้บริหารและครูช่างอุตสาหกรรม สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล เขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- เจลิยว บุรีภักดีและคณะ. (2520). รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- โณมยง ชมภูคำ. (2540). ความต้องการพัฒนาพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยรัตน์ ศรีรัตนะ. (2542). ความต้องการการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการ ปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชัย สมितिไกร. (2540). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- เชียรศรี วิวัชสิริ. (2535). การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการ ศึกษา. กรุงเทพฯ : หจก.เอ็กซ์เพรสส์เดียร์.

- ดารุณี กำจัดภัย. (2531). ความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางการสอนคณิตศาสตร์
ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (คณิตศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- ถวิล ชาราโกชน์. (2522). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัดดโกศลการพิมพ์.
ทบวงมหาวิทยาลัย. (2529). รายงานการฝึกอบรมวิทยากร. กรุงเทพฯ.
ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2538). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : เอส อาร์ พรินติ้ง.
ทองฟู ชินะโชติ. (2531). การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ทองฟู ศิริวงศ์. (2536). การสรรหาบุคลากร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2543). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
ทัศนีย์ ประจักษ์. (2546). จิตวิทยาสังคม. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาสังคม
(1053301). อุตรธานี : สถาบันราชภัฏอุตรธานี.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2531). หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน วิทยาลัยครูธนบุรี.
_____. (ม.ป.ป.). หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2519). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- อัมพร บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอราวัณ
การพิมพ์.
_____. (2545). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนา
ศึกษา.
- ธีระ รุณเจริญ. (2525). การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตร
และการสอน วิทยาลัยครูธนบุรี.
- นพคุณ ศิริวรรณและคณะ. (2537). รายงานการวิจัยความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและประถม
ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2525). ก้าวสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. (2530). ริมระเบียงห้องสอน. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

- เนื่องนิตย์ จำแก้ว. (2537). การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2540). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ ประชากร แรงงาน การศึกษา การฝึกอบรม ศาสนธรรม จริยธรรม สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- บุญชม ศรีสาอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น การพิมพ์.
- บุญโชติ จันทร์สุพัฒน์. (2527). ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรครูประจำการของผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2534). วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิชญาพันธ์ตั้ง.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณและสวีน สุวรรณ. (2531). การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. นครปฐม : คณะสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประวิทย์ มาติประเสริฐ. (2536). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามทรรศนะของผู้บริหารวิชาการ ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสาธน์ ด้านสกุลเจริญ. (2530). ความต้องการการพัฒนาบุคลากรครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ถ่ายเอกสาร.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2530). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุดโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซ็ท.
- เป็ร้อง กุมท. (2520). เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผกา สัตยธรรม. (2524). เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว.
- ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา. (2530). เอกสารประกอบการสอน พย 191 กระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พนัส หันนาดิษฐ์. (2524). การมัธยมศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- พรทิพย์ ถวัลยวิเศษจิต. (2540). ความต้องการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในเขต กรุงเทพมหานคร ของธนาคารศรีนครจำกั (มหาชน). ปรินญานพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรศรี โรจน์เมฆี. (2540). ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญานพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. (2540). กลยุทธ์ในการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิชัย ลิขิตพัฒน์ไพบูลย์. (2543). ผู้จัดการฝึกอบรมมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ส.ส.ท.
- พิทักษ์ โพธิ์ทอง. (2546). สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูพลศึกษา โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก. ปรินญานพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2544). วิจัยในชั้นเรียน : หลักการสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บริษัทเดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์ จำกัด.
- ไพโรจน์ ปุณณวัฒน์กุลชัย. (2545). การวิเคราะห์ความคุ้มทุนของโครงการฝึกอบรมครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ของ สสวท. ปี 2535-2543. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. (2532). รูปแบบงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กรณีโรงเรียนเวียงสระวิทยา อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา. สารพัฒนาหลักสูตร ฉบับที่ 84 มีนาคม 2532.
- ปิญญู สาธร. (2517). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- มรกต อิศรานุวัฒน์. (2541). การศึกษาความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญานพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เมธี ปิลันธนาพันธ์. (2525). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- ไมตรี ทองประวดี. (2529). การบริหารงานฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยศรีปทุม.
- รัตนา สุปรีดี. (2528). การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- รุ่งทิวา จักรกร. (2527). *วิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เรืองศักดิ์ กล่ำสกุล. (2523). *การบริหารงานบุคลากรของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา).
พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์. (2541, พฤษภาคม). "การบริหารงานบุคลากร," *วารสารพระมารดานิจจานุเคราะห์*. 14 (10) : 62.
- _____. (2543, ธันวาคม). *ชื่นชมยินดี 15 ปีพระมารดา*. กรุงเทพฯ.
- _____. (2543, ธันวาคม). *ชื่นชมยินดี 15 ปีพระมารดา*. กรุงเทพฯ.
- _____. (2545, มิถุนายน). "หลักสูตรการเรียนการสอน," *วารสารพระมารดานิจจานุเคราะห์*. 18 (14) : 9-33.
- _____. (2546, ธันวาคม). "การบริหารจัดการในโรงเรียน," *วารสารสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์*. 3 (1) : 13-14.
- _____. (2547, พฤษภาคม). "สถิติบุคลากรครูและพนักงานโรงเรียน," *แฟ้มงานบุคลากร โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์*. หน้า 16.
- โรจนา พัฒนกุล. (2524). *การฝึกอบรมบุคลากรของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ พณ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์. (2542). *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการระดับ "หัวหน้าหมวดวิชา"*. ชัยภูมิ : กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร วรุตยางกุลและสุพิชชา ชีระกุล. (2523). *การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา*. สมุทรปราการ : โรงพิมพ์ขนิษฐการพิมพ์.
- วิจิตร ศรีสอานและคณะ. (2526). *เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์และวิชาชีพการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1-5*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิจิตร อาวะกุล. (2537). *การฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *คำเฉลยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้*. ข่าวสารการวิจัยการศึกษา ปีที่ 18 ฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ.
- วิทยากร เชียงกุล. (2541). *รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2541 : วิฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง จำกัด (มหาชน).
- วิน เชื้อโพธิ์หัก. (2537). *การพัฒนาบุคลากรและฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร์.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2520). *แนวความคิดเรื่องพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนร่วมสาส์น จำกัด.

- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- สกล รุ่งโรจน์. (2530). *การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สงวน อินตะจวง. (2529). *ความต้องการและปัญหาในการพัฒนาครูประถมศึกษา ตามทฤษฎีครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ปีการศึกษา 2528*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. (2538). *ทรัพยากรบุคคล กลยุทธ์ในการพัฒนาแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ.
- สมคิด ขุนทองนุ้ม. (2533). *การพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก ประเสริฐปาลิฉัตร. (2532). *ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง เพ็ชรกลาง. (2541). *การศึกษาความต้องการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการสาย ค มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). *ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อร่ามบุญ.
- สุญาณี สุทธิพงศ์. (2540). *ความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร จันทศรี. (2530). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันทา ถิระวงษ์. (2535). *เพิ่มประสิทธิภาพงานโดยการวิจัย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). *เศรษฐศาสตร์แรงงาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรกุล เจนอบรม. (2530). รายงานการวิจัย การศึกษาความต้องการและความสนใจด้านการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการไทย. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.
- สุริยา อยู่สุขเจริญ. (2537). ความต้องการพัฒนาบุคลากรครูประจำการ ครูผู้สอนและปัญหาในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร ครูประจำการ ตามทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยา นิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ ศรีคุณ. (2521). ปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินุญานินพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิทย์ บุญช่วย. (2526). การบริหารโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี.
- เสถียร ยะระเชิด. (2535). ความต้องการการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ของครูโรงเรียนก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เสถียร อักษรชู. (2541). รูปแบบการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสนาะ ดีเยาว์. (2535). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- โสภณ ผ่องสุขสกุล. (2534). ความต้องการในการพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- โสภณ สารธรรม. (2533). ความต้องการในการพัฒนาครูกรมสามัญศึกษา ในทรรศนะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ ชันทรราช. (2535). ความคิดเห็นในการพัฒนาตนเองของครูประจำการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- อบรม สันภิบาลและกุลชลี องค์กริพร. (2524). ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ1 (คู่มือฝึกสอน). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.

อมรวิรัช นาคทรพ. (2537). *ความฝันของแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด.

อมรา รัตตากรและกาญจนา จิตต์วัฒน์. (2542). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัคเชสมิเดีย จำกัด.

อารมย์ ทิมจำลอง. (2542). *ความต้องการพัฒนาวิชาการของครูธุรกิจในวิทยาเขตสาขาช่างก่อสร้าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุทัย หิรัญโต. (2531). *หลักการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์.

Blank, Evereh Babara. (1991, November). *A Model Job Description for The Personnel Administrator Position in North Carolina Public School System*, Dissertation Abstracts International 64(6). Michigan : UMI Co., Ltd.

Clark, Allen R. (1970, December). *A Teacher Evaluation of Selected Method of In-Service Education*, Dissertation Abstracts International 6(8). Michigan : UMI Co., Ltd.

Coombs, Phillip H. (1974) *Attacking Rual Poverty ; How Nonformal Education Can Help*. Baltimore : The John Hopkins University Press.

Knowles, Malcolm S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education From Pedagogy to Andragogy*. New York : Cambridge, The Adult Education Company.

Robert, Torros and others. (1992, June). *Examining Computer Conferencing As a Teachnique for Enhancing Personnel Development Activities*, Dissertation Abstracts International 65(13). Michigan : UMI Co., Ltd.

Roger, Joann V. (1977, February). *What Teachers Say that They Need*, Dissertation Abstracts International 13(7). Michigan : UMI Co., Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0519.12/๒๐๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมรกต ศิริจันทน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการทางการศึกษาและฝึกรอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ธีรพงศ์ อุคัมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมลักษณ์ สุเมธ อาจารย์สุรพันธ์ ฤทธสงฆ์ อาจารย์นันทา ชูติแพทยวิภา อาจารย์จันทนา ช่างเรือ และ อาจารย์อรสา หวังสวาท เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความต้องการทางการศึกษาและฝึกรอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นายมรกต ศิริจันทน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9881931

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๖ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนแม่พระฟาติมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมรกต ศิริจันทร์ นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการทางการศึกษาและฝึกรอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ครูในโรงเรียนแม่พระฟาติมา จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความต้องการทางการศึกษาและฝึกรอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาต ได้โปรดพิจารณาให้ นายมรกต ศิริจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท์ มือถือ 09-9881931

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๓๐ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมรกต ศิริจันโท นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการทางการศึกษาและฝึกรอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์จังหวัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูในโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จำนวน 150 คน ตอบแบบสอบถามความต้องการทางการศึกษาและฝึกรอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายมรกต ศิริจันโท ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานกณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 คอ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดค่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9881931

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

- แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา เรื่อง “ความต้องการทางการศึกษาและฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบ ความต้องการทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและการรับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้นของครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จะนำไปแปรผลและสรุปผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการอบรมให้ความรู้และการวางแผนการจัดการศึกษาของสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครูต่อไป
- ขอความกรุณาครูทุกท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด คำตอบและข้อเสนอแนะของท่านจะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดใดกับตัวท่าน

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม
มรกต ศิริจินโท (ผู้วิจัย)

แบบสอบถามเรื่อง "ความต้องการทางการศึกษา และฝึกอบรมของครูโรงเรียนพระ
มารดานิจาจนุเคราะห์ จ.กรุงเทพมหานคร" โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และตอบ
คำถามในช่องที่เว้นไว้เกี่ยวกับท่านทั้งในตอนต้นที่ 1 ตอนต้นที่ 2 และตอนต้นที่ 3 ตามสภาพจริง

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลและสถานภาพการทำงาน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 25-35 ปี
☐ 36-45 ปี ☐ 45 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
☐ คณิตศาสตร์ ☐ วิทยาศาสตร์ ☐ ภาษาไทย
☐ ภาษาต่างประเทศ ☐ สุขศึกษาและพลศึกษา ☐ ปฐมวัย
☐ สังคมศึกษา ☐ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
☐ ศิลปศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์ ☐ อื่น ๆ(ระบุ)
5. ระดับที่ปฏิบัติงาน
☐ อนุบาล
☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษา
☐ สนับสนุนการสอน
6. อายุการทำงาน (รวมการปฏิบัติหน้าที่ทั้งที่โรงเรียนอื่น)
☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี
☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี
☐ 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความต้องการในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการได้รับการฝึกอบรมในด้านหลักสูตรและการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา การผลิตและใช้สื่อการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา และการจัดการและบริหารการศึกษา

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับความต้องการของท่าน

ความต้องการฝึกอบรม

ข้อ	ความต้องการฝึกอบรม	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านหลักสูตรและการสอน					
1.	ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร.....					
2.	การใช้หลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือครู หนังสือประกอบ การเรียนการสอน					
3.	องค์ประกอบของของหลักสูตร					
4.	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร					
5.	กระบวนการประเมินหลักสูตร					
6.	การหาแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการใช้หลักสูตร					
	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
7.	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
8.	การใช้แผนการสอน คู่มือครูและหนังสือประกอบการเรียนการสอน.....					
9.	การเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
10.	การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ					
11.	เทคนิควิธีสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมและความมีระเบียบวินัย เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....					
12.	เทคนิคการสอน ระเบียบวิธีสอนแบบต่าง ๆ ตามลักษณะของรายวิชา					

ข้อ	ความต้องการฝึกอบรม	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการวัดและประเมินผล					
13.	การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร_____					
14.	การวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อตัดสินผลการเรียนและพัฒนาการ _____					
15.	การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน					
16.	การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการ_____					
17.	การสร้างแบบทดสอบและเครื่องมือวัดผลการศึกษา_____					
18.	การวัดและประเมินทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ สื่อความ _____					
	การสร้างและใช้สื่อการสอน					
19.	การเลือกสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ _____					
	สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน_____					
20.	การผลิตและจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน _____					
21.	การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน_____					
22.	การบำรุงรักษาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน _____					
23.	การนำเสนอและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน _____					
24.	การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุงสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน _____					
	ด้านวิจัยทางการศึกษา					
25.	การวิจัยในชั้นเรียน_____					
26.	การนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน _____					
27.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย _____					
28.	ระเบียบวิธีวิจัย _____					
29.	สถิติพื้นฐานทางการวิจัย_____					

ข้อ	ความต้องการฝึกอบรม	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดการและการบริหารการศึกษา					
30.	ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษา					
31.	การประเมินสภาพปัญหาและความต้องการใน งานวิชาการในสถานศึกษา					
32.	การวางแผน โครงการในสถานศึกษา					
33.	การพัฒนาคุณภาพบุคลากร.....					
34.	การสร้างเสริมกำลังใจและการจัดให้บริการสิ่ง อำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนการสอนให้ แก่ผู้สอน					
35.	การส่งเสริมให้ผู้สอนทำงานร่วมกันเป็นทีม					

ความต้องการศึกษาต่อ

ข้อ	ความต้องการศึกษาต่อ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
36.	ด้านหลักสูตรและการสอน					
37.	การจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระ					
38.	การวัดและประเมินผล					
39.	เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา					
40.	การวิจัยทางการศึกษา					
41.	การจัดการและบริหารการศึกษา					
42.	อื่น ๆ					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาที่ทำให้ท่านไม่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ที่มากขึ้นคือ.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการฝึกอบรมให้ความรู้ที่มากขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.สมลักษณ์ สุขเมธ	รองครูใหญ่โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
2. นายสุรพันธ์ กุศลสง	ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
3. นางนันทา ชุตติแพทยวิภา	ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
4. นางสาวจันทนา ช่างเรือ	ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบัญชี-การเงิน โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
5. นางอรสา หวังสวาท	ผู้ช่วยครูใหญ่แผนกอนุบาล โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นาย มรกต ศิริจันโท
วันเดือนปีเกิด	17 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดสระบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	113 ซอยลาดพร้าว 23 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
สถานที่ทำงาน	บริษัท เพชรไทยพัฒนา จำกัด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2531	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร
พ.ศ.2534	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
พ.ศ.2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ไฟฟ้า) วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
พ.ศ.2541	อ.วท. (ไฟฟ้า) สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
พ.ศ.2543	ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป) สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ.2544	ศศ.บ. (รัฐศาสตร์ : บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2544	ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์ทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ.2548	ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ